

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φυλλάδ. 25.

Τόμος. Ζ΄.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1853.

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Ἐραρισθεῖσαι ὑπὸ Γ. Χ. Ζ.

Α΄. Προσέμιον.

« Ἡ Κόρσικα, (Κύρνος), ἔγραφε Τίτος ὁ Λίβιος, εἶναι νῆσος τραχεῖα καὶ ὄρεινῃ, δύσβατος μὲν ἀπανταχόθεν, οἰκουμένη δὲ ὑπὸ λαοῦ ὡς αὐτὴ ἀγρίου, ὅστις στερούμενος παντὸς ἐξευγενισμοῦ, διαιτᾶται ἀδάμαστος ὡς τὰ θηρία. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ὑποδουλούμενοι, δὲν ἡμερόνονται εἰς τὰ δεσμά, ἀλλ' αὐτοχειρίζονται μάλιστα, εἴτε τὰ ἔργα ἀποστρεφόμενοι, εἴτε τὴν δουλείαν. Εἴτε δὲ διὰ πείσμα, εἴτε δι' εὐήθειαν εἶναι λίαν δυσχερεῖς καὶ ἀνυπότακτοι εἰς τοὺς δεσπότας αὐτῶν. »

Εἰς τὴν τραχεῖαν ταύτην καὶ ἀδούλωτον νῆσον ἠθέλησεν ὁ Ἰψιστος νὰ πλάσῃ τὸν ἑκτακτὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἐξέπληξε τὴν οἰκουμένην διὰ τῆς μεγαλοφυΐας του, ἐταπείνωσε κράτη ἀρχαῖα καὶ

ἰσχυρά, ἐνέδυσεν ἀλουργίδα τοὺς πολεμιστὰς αὐτοῦ καὶ ἐδόξασε τὴν γαλλικὴν λόγχην. Ὁ μέγας Ναπολεὼν ἐγεννήθη τὴν 31⁵ Αὐγούστου 1769.

Προθέμενοι νὰ διαγράψωμεν σιηνὰς τινὰς ἐκ τοῦ περιφανοῦς αὐτοῦ βίου, ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξωμεν τὰς κατωτέρω συντόμους μὲν ἀλλ' εὐφρεῖς κρίσεις δι' ὧν ὁ Νορβαῖν προσημαίνεται σκιαγραφῶν τὴν περιφανὴ πορείαν τοῦ γίγαντος τῶν πολέμων.

« Ὁ Ναπολεὼν εἶναι μᾶλλον Πλουταρχικὸς ἢ ἥρωας, ἢ ἥρωας τῆς ἐνεστώσης ἐποχῆς, διότι ἐγεννήθη ἀνὴρ μοναδικός, ἐν μέσῳ πολιτισμοῦ πάντη πρὸς αὐτὸν ξένου. Καὶ εὗρεθῆ μὲν δούλος τοῦ πολιτισμοῦ τούτου, δούλος ὅμως δυσχεραίνων κατὰ τῶν προσκομμάτων. Τί δὲ παρήγαγον τὰ προσκομματα ταῦτα, ὅπου τὸν ἐδέσμευον τὰ ἤθη κοινωνίας ἀπληραϊωμένης; Ἀδυνατῶν νὰ τὰ μηδενίσῃ, — μόνος ταῦτα κατορθῶναι ὁ χρόνος — ἠσπάζθη τὰ ἤθη τῆς ἐποχῆς, καὶ θέλων νὰ τὰ οἰκειώσῃ πρὸς αὐτὸν, ἠναγκάσθη νὰ τὰ ὠθήσῃ πέραν τοῦ μέτρου, ὑπ' οἰανδήποτε μορφήν εὗρισκων αὐτὰ, εἴτε εἰς τῶν ὄπλων τὸ στάδιον, εἴτε εἰς τῆς ἐξουσίας τὴν μη-

ὡς ὅπως καθιερώσῃ τὴν μεγάλην ταύτην μεταβολήν, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, ἀφήσας τὸ μέλλον νὰ ὠριμάσῃ ἐν τῇ κοινῇ γνώμῃ.

Καὶ ἀνηγόρευσεν Αὐτοκράτορα ἑαυτὸν ὁ Ναπολέων, διότι ἦτο ἰσόβιος ὑπάτος, διότι ἐβασίλευσεν ἤδη εἰς τὴν Αἴγυπτον, διότι, μετὰ τὴν κατακτησὴν τῆς Λομβαρδίας, ἦτο βασιλεὺς εἰς τὰ Μεδιόλανα, διότι ὡς κυριάρχης διευθέτησε τὴν τύχην τῆς Γαλλίας, κατακτησάμενος τὴν εἰρήνην εἰς τὸ Campo-Formio, καταβάλων μᾶλλον τοὺς ἀποποιουμένους αὐτὴν Δικτάτορας, ἢ τὴν αἰτοῦσαν αὐτὴν Αὐστρίαν. Καί, ὁ Ναπολέων ἀνηγόρευσεν ἑαυτὸν αὐτοκράτορα, διότι οἱ συνταγματικοὶ τοῦ 1789 οἱ τὴν ἐπανάστασιν ἀντιπροσωπεύοντες καὶ ὁ Χουσχὲ ὁ ἀντιπροσωπεύων τὴν Συμβατικὴν συνέλευσιν (convention) καὶ οἱ κεφαλαιοῦχοι οἱ ποθεύοντες νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν νέαν περιουσίαν των, ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ δράξῃ τὸ διάδημα.

Ἀπώλετο δὲ ὁ Ναπολέων, διότι αἱ γαριαιαὶ μοναρχίαι, αἱ ἀείποτε φθονοῦσαι τὴν Γαλλίαν, αἱ συναρπάζουσαι ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀνεμοζάλῃ τὰς νέας μοναρχίας, καταλύουσαι αἴφνης τὰς σπονδὰς καὶ τὰς συμμαχίας, εὗρον τὸν καιρὸν ἀρμόδιον ἵνα καταστρέψωσι καὶ τὸν Ναπολέοντα, καὶ τὴν πλάσασαν αὐτὸν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν, καὶ τὴν οὕτως ἐπανάστασαν Γαλλίαν αὐτὴν, τουτέστι τὴν πρώτην ἐπικράτειαν τοῦ κόσμου, ὀνομαστήν διὰ τοὺς πολιτικούς αὐτῆς νόμους, καὶ τὴν οἰκονομικαὶ τὴν διοικησὶν καὶ τὴν βιομηχανικὴν εὐδαιμονίαν, ἐπίσης δὲ καὶ διὰ τὴν γῆν αὐτῆς, καὶ τὸν ἄκρον ἐξευγενισμόν καὶ τὴν στρατιωτικὴν δόξαν.

Τὰ δύο δὲ ταῦτα διεστῶτα ἄκρα, τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ πτώσις τοῦ Ναπολέοντος, εὐκόλως ἐξηγοῦνται ὅταν λογισθῶμεν, ὅτι αἱ μετὰ τοῦ Ναπολέοντος σπονδαὶ τῆς Εὐρώπης δὲν ἦσαν ἢ μόνον ἀνακωχαι, διότι ἡ Ἀγγλία ὤπλιζεν ἀδιακόπως αὐτὴν κατὰ τοῦ Ναπολέοντος, φοβουμένη μὴ ἡ Γαλλία, ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ τοῦ μεγάλου αὐτῆς ἡγεμόνος κυβερνωμένη, κατασταθῇ ἡ Μητρόπολις τοῦ κόσμου. Καὶ τότε ὁ Ναπολέων ἠθέλησε κατ' ἀνάγκην ἢ νὰ δυναστεύῃ τῶν βασιλείων, τῶν ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας κατ' αὐτοῦ ὀπλιζομένων, ἢ νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης.

Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτοῦ, εἴτε πρὸς τὸ μεγαλεῖον, εἴτε πρὸς τὴν ἀπώλειαν τείνοντα, ἐφαίνοντο ὡς ἂν ἦσαν εἰμαρμένα. Καὶ κατὰ τὸ Λάουδον καὶ τὴν Ἀρχόλην ἐδόξασεν αὐτὸν ἡ κραυγὴ, Ζήτω ἡ δημοκρατία! ὡς τὸν ἐδόξασε μετὰ ταῦτα ἡ ἑτέρα κραυγὴ, Ζήτω ὁ Αὐτοκράτωρ! Δὲν ἠδύνατο δὲ οὔτε νὰ ἀλλοιώσῃ ἑαυτὸν, οὔτε νὰ πράττῃ ἔργα τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ ἄλλοτρια, διότι ἐπανεληθὼν ἐκ τῆς Αἰθαλίας, ἦτον ὁ αὐτὸς ὡς ὅτε ἀνεχώρησεν ἐκ Φοντανεβλώ. Διὸ γενναίως ὑπέστη τὰς συμφορὰς τοῦ 1814 καὶ τοῦ 1815 ὡς συνεπειὰς τῆς μεγάλης ἀπώλειας, ἀποδίδων τὰς προδοσίας εἰς μόνην τὴν ἀγνωμοσύνην. »

Η ΚΥΡΙΑ ΜΑΡΙΝΙΑΝ

[Συνέχεια ὄρα φυλ. 24.]

Ὁ κύριος Ἀρώνης τότε ἔτρεμεν ὅλος καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἀγανακτικῆς αὐτοῦ, ἠδύνατο νὰ φωνεῖ εἰς τὸν τόπον, ὃν τινὰ ἐτόλμα νὰ διαλύσῃ τὴν σχηματισθεῖσαν ὑπόνοιάν του. Ναι, σκέψις μυστηριώδης, σκέψις ταχύτερα ἀστραπῆς· εἶχε διαβῆ εἰς τὸν νοῦν του καὶ ὁ Ἄνδρέας, γνωρίζων καλῶς τὸν κύριόν του, δὲν ἐτόλμα νὰ ἐρωτήσῃ τι, ἀλλ' ἐξῆλθεν ἀκρωνυχί καὶ ἐπεφάνη πάλιν ἀκούσας τὸν κτύπον τοῦ κώδωνος. Ἦτον ἤδη νῦξ πληρεστάτη, ὁ Φερδινάνδος ἐζήτησε τὰ πιστόλιά του, τὰ ἐξέτασε μετὰ προσοχῆς, χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν, καὶ τὰ ἐγέμισεν ἡσύχως, ἐνώπιον τοῦ Ἄνδρέου, ὅστις ἴστατο ἀκίνητος καὶ ὠχρὸς ὡς μάρμαρον. Ἐνευσε μετὰ ταῦτα νὰ τῷ φέρῃ μίαν μεγάλην σπάθην ἠρτημένην πάντοτε ὑπὲρ τὴν κλίνην του ἢ σπάθη αὐτὴ ἀνῆκεν εἰς τὸν πατέρα τοῦ Ἀρώνου, ἀξιώματικὸν τοῦ Ναυτικοῦ θανόντα ἐπὶ τῆς Φρεγάτας ἧς ἦτο διευθυντής. Ὁ δὲ Ἄνδρέας, καθαιρέσας αὐτὴν τὴν ἔφερον εἰς τὸν Κύριόν του, ὅστις τὴν ἐγύμνωσε, θεωρήσας τὴν καλλίστην λεπίδα, διαποικιλλομένην μετὰ χρυσοῦ πρὸς τὴν λαβὴν καὶ ἀπέθηκεν ἐπὶ τραπέζης πλησίον τῶν πιστολίων του.

— Ὁ ἵππος μου νὰ ἦναι ἕτοιμος εἰς τὰ χαράγματα, εἶπε διὰ φωνῆς ὡσεὶ πυρεσσοῦσης καὶ πνιγηρᾶς... εἶπε ὅτι θὰ λείψω δύο ἡμέρας εἰς τὸ κυνήγιον... μὴ μὲ ἀκολουθήσῃ κανεὶς, κανεὶς μὴ ἀνησυχῆσῃ περὶ ἐμοῦ.

Καὶ διεκόπητο μετὰ πᾶσαν φράσιν, ἐνῶ ὁ Ἄνδρέας προσεκύνει καθεκῆσθην εἰς δεῖγμα τῆς ἀληθῶς ἀφρωσιωμένης καὶ τυρλῆς πρὸς τὸν κύριόν του, ὑποταγῆς, διότι ἀφοῦ ὁ νέος Ἰσπανὸς ἀφιερῶθη εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Φερδινάνδου, δὲν ἐσκέπτετο πλέον ἐὰν ἔξῃ ὁ βασιλεὺς ἢ ἡ βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας καὶ τῶν Ἰνδιῶν.

Μόλις τοῦ κορυθαλοῦ ἡ χαρμίνος φωνὴ ἐχαιρέτα τὰ πρῶτα τῆς Αὐγῆς μειδιάματα, ἐπιπὸς ἤδη ὁ Ἀρώνης ἀνεχώρει ἀπὸ τὸ ταπεινὸν οἰκημῆμα του ἔχων ἐπὶ μὲν τὸ σάγμα τὰ μακρὰ του πιστόλια, ὑπὸ δὲ τὰς πτυχὰς τοῦ μανδύου κεκρυμμένην τὴν σπάθην του. Καὶ διαβάς τοὺς πρὸς μεσημβρίαν γαιολόφους, ὠδοιπόρει μετὰ τῶν ἠνθισμένων σπάρτων καὶ ἐφέρετο ἤδη πρὸς μονοπάτια διὰ μέσου νέων πευκῶν ἠνεωγμένα. Ὁ δὲ Ἄνδρέας δὲν ἐπαυσε ἀκολουθῶν τὸν κύριόν του διὰ τοῦ βλέμματός, ἢ ὅτε δὲν ἐφαίνετο πλέον εἰς τὸν ὀρίζοντα ἡ κορυφὴ τοῦ πύλου του καὶ τότε, ποιήσας δις τὸν σταυρόν του, παρεκάλει πάντας τῆς Γαλλίας τοὺς ἀγίους καὶ τῆς Καστίλιας, ἵνα φυλάττωσι τὸν καλὸν κύριόν του.

Ὁ Ἀρώνης ἐν τούτῳ ἐτράπη πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ δάσους ποθῶν νὰ μὴ τὸν ἴδῃ τις καὶ οὐδεὶς

ἐγνωρίζε μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἡμέρας διὰ τι καὶ πρὸς ποῖον μέρος ἐστρέφετο.

Τέλος ἡ δροσερὰ αὔρα τῆς ἐσπέρας κατεκάλυπτε δι' ἀργυρᾶς ὀμίχλης τὰς χλοερὰς κοιλάδας, καὶ ἀπὸ τὰ κωδωνοστάσια τῶν χωριῶν, τὰ ἔνθα καὶ ἔνθα ἐπιφανόμενα, μελαγχολικὸν ἐσημαίνετο ὁ ἐσπερινὸς ὕμνος. Τότε δὲ μίαν ἄμαξάν ἤρχετο ἀπὸ τῆς πόλεως πέραν ῥυακός τινος κειμένης, ἀνεφέρετο ἤδη πρὸς ἕνα λόφον καὶ διαβάσα ἱκανῶν λευγῶν ἀπόστασιν εἰσῆρχετο εἰς στενωπὸν σχηματιζομένην ὑπὸ βράχων λίαν ἀποτόμων καὶ ἐπιστερομένων ὑπὸ ὑψηλοτάτου καστανεῶνος· καθαρὰ δὲ ἦτο τῆς κλεισσοειδῆς ταύτης ἢ ἡγῶ εἰς παντελῆ σκοτίαν βεβουλισμένης, ἐνῶ οἱ βράχοι παραβόλως καὶ ἀνερμηνεύτως ἐσκιαγραφοῦντο εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὥστε ἡ φαντασία ἐπλαττε παντὸς εἶδους ὀράματα, παντὸς εἶδους φαντάσματα καὶ εἰκόνας μαγείας. Ἐν τούτοις λευκὴ τις μορφή ἐφαίνετο εἰς μίαν τῶν θυρίδων τῆς ἀμάξης, θεωμένη τὸ μαγικὸν ἐκεῖνο πανόραμα διαβαῖον μετὰ ταχύτητος ἢ ἐκλείπον, ἄλλη δὲ μορφή γυναικεία ἐκεῖτο εἰς τὸ βάθος τοῦ ὄχηματος προσεχυομένη ἦτο ἡ τροφὸς τῆς κυρίας Μαρινιάν, χωρὶς ἀγαθοτάτη, ἢν πάντοτε εἶχεν ἡ Μαλβίνη μεθ' ἑαυτῆς, ὅτε, ἐξ λεύγας μακρὰν τοῦ χωρίου ἀπῆρχετο ἵνα λειτουργηθῇ καὶ ἀκούσῃ τὴν διδαχὴν τοῦ ἱεροκήρυκος. Εἰς δούλους δὲ καὶ ὁ ἀμαξήλατος συνεπλήρουν τὴν ἐπικουρίαν τῆς δεσποίνης. Οἱ ὄρεινοι ἄνθρωποι εἶναι τοσοῦτον τίμιοι! ἄλλως τε ἡ ἀμαξία τῆς κυρίας Μαρινιάν ἦτο ἀντικείμενον σεβασμοῦ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ὀρέων ἐκείνων.

Ἄλλ' ἰδοὺ ἵππεὺς τις ῥράττων αἰφνιδίως τὸν δρόμον ἀρπάζει τοὺς χαλινούς τῶν ἵππων καὶ ἡ ἀμαξία ἐστάθη.

— Τί θέλεις σύ; ἠρώτησεν ἀταράχως ὁ ἀμαξήλατος.

— Νὰ ὀμιλήσω εἰς τὴν κυρίαν σου, ἀπεκρίθη ὁ ἵππεύς.

— Εἰσθε σεῖς, κύριε Μομβάλ; ὑπέλαβεν ὁ ἀμαξήλατος.

Καὶ ἡ μὲν κυρία Μαρινιάν προέκυπτε τῆς θυρίδος, ὁ δὲ ῥινάλδος Μομβάλ χωρὶς νὰ περσεύσῃ ἐζήτησε τὴν ἀδειαν νὰ τῇ εἴπῃ ὀλίγας λέξεις.

— Καὶ τί ἔχετε νὰ μὲ εἰπῆτε, κύριε; εἶπεν ἡ κυρία Μαρινιάν συγκινηθεῖσα, ἀρμόζει, κύριε, εἰς τὸν δρόμον; . . .

— Ἦμεῖς, κυρία, μοὶ ὀμιλεῖτε περὶ εὐπρεπείας, ἀλλ' εἶναι περιστάσεις τινὲς, καθ' ἃς οἱ καλλίτεροι λόγοι δὲν ἔχουσιν ἰσχύν, ὅτι ἐγὼ πράττω ἤδη εἶναι καλὸν ἢ κακὸν κατὰ τὰς διαφορὰς γνώμας τῶν ἀνθρώπων, δὲν μοὶ μέλει! μόνον ἀκούω τὴν παραφορὰν τοῦ πάθους μου, ὅπερ ὑμεῖς ἀνηλεῶς ἐμπαίζετε. Καὶ ἡδυνάμην μὲν νὰ ἐκδικηθῶ φονεῶν τοὺς ἀνθρώπους σας καὶ παραδίδων τὸ ὄχημα εἰς τοὺς δύο συνοδευόντάς με ὑπηρέτας, ἡδυνάμην νὰ σᾶς ἀρπάζω — τοῦτο ἦτο

παράδοξον, ἀπάνθρωπον, ἀνήκουστον, θηριώδες, ἀλλ' ἐγένετο — σᾶς ὅμως ἀγαπῶ καὶ δὲν φθάνω ὡς ἐκεῖ... δὲν ζητῶ ἢ μίαν ἐξήγησιν καὶ ὁ λόγος σας μοὶ ἀρκεῖ. Πιστεύω ὅτι γίνεται λόγος περὶ ὑπανδρείας ὑμῶν, μοὶ τὸ κρύπτουσι θέλοντες νὰ μὲ καταπραῖνωσι δι' ἀπάτης... .

— Κύριε! ἐρώνησεν ἡ Μαλβίνη. Σᾶς παρακαλῶ νὰ φύγετε καὶ νὰ ἀφήσητε ἐλευθέραν τὴν ἀμαξίαν μου.

— Τοῦτο εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατον, κυρία, ἀπεκρίθη ὁ ῥινάλδος Μομβάλ τείνων τὸ στόμα δύο πιστολίων τοῦ ἐπὶ τὸν ἀμαξήλατον καὶ ἐπὶ τὸν ὑπηρέτην τῆς Μαλβίνης. Ἐλπίζω ὅτι δὲν θέλετε νὰ ἴδῃτε φονεμένους τοὺς ὑπηρέτας σας.

— Ἄθλιε! ἠκούσθη κεραυνοβόλος φωνή.

Καὶ ἐνταυτῷ ἵππεὺς τις ἐπιφανεὶς ὤρμησε κατὰ τοῦ ῥινάλδου, οὗτος πιστολισκὸς ἀπέτυχεν, ὁ ἵππεύς δις ἀντεπιστόλισεν, ὁ ἵππος τοῦ ῥινάλδου ἐσκευρώθη (1), ἔπεσεν, ἔδραμον οἱ ἄνθρωποι του, ὁ ἵππεύς ἀβλαβῆς ἀπὸ πολλοῦ πυροβολισμοῦ των τοὺς ἐνίκησε, τοὺς ἐσκόρπισε καὶ ἡ ἀμαξία ὠδοιπόρει ἤδη καλπάζουσα. Καὶ ὁ ἵππεύς ὁ ἄγνωστος ἔσπευσε κατόπιν, ἠνίας λυταῖς, θέλων νὰ τὴν συνοδεύσῃ, τὴν ἐπλησίασε μετ' ὀλίγον καὶ δύο βήματα ἀπέχων τῆς θυρίδος τῆς, ἐνεψύχονε καὶ τοὺς ἵππους αὐτῆς καὶ τὸν ἴδιον ἵππον ὠργισμένον καὶ φρούσσοντα.

— Ποῖος εἰσθε, κύριε; ἐπερώνησεν ἡ Μαλβίνη, ὠχρὰ ὡς ὁ θάνατος.

Ὁ Φερδινάνδος τὴν ἐχαιρέτησε, τὸν ἀνεγνώρισεν ἐκεῖνη, αὐτὸς δὲ ἐξηκολούθει νὰ τὴν συνοδεύῃ χωρὶς νὰ ὀμιλῇ. Ἐπέτα ἤδη τὸ ὄχημα καὶ βραχύτερον μίας ὥρας ἔφθανεν εἰς τὸν πλατανῶνα, ἅμα δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν αὐλήν, ὁ Ἀρώνης ἀποκαλύψας τὴν κεφαλὴν ἐχαρέτησεν ἐκ νέου τὴν κυρίαν Μαρινιάν καὶ ὁ ἵππος τοῦ καλπάζων ἔφερον αὐτὸν πρὸς τὸ οἰκημῆμα του, ἔφθασε δὲ τὴν πρώτην τοῦ μεσονυκτίου, καὶ ὁ μὲν Δεληνίτης ἦτο ἤδη καταβεβλημένος ἀπὸ τὸν κάματον, αὐτὸς δὲ πλαγιάσας ἐπὶ τῆς κλίνης ἐκοιμήθη βαθύτατον ὕπνον. Ὁ Ἄνδρέας ἐν τούτῳ ἤρχετο ἀθορύβως ἵνα ἴδῃ μήπως ἐπληγῶθη, ἀλλ' ἡσυχάσας περὶ τούτου ἐθεάθη τὰ ὄπλα καὶ εἶδεν ὅτι τὰ μὲν πιστόλια ἐξεκενώθησαν, ἡ δὲ ἀκωκὴ τοῦ ξίφους ἦτο ἡματωμένη. Καὶ φρίττων τὰ ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐξῆλθεν.

Ὁ ἥλιος ἐφώτιζεν ἤδη πρὸς δύο ὥραν τὰς ἐρημίας ὅτε ὁ Φερδινάνδος ἐξύπνησε καὶ ἐγεγρῆθαι ἐνεδύθη, ἐκάθησε παρὰ τὴν θυρίδα ὡς συνήθως καὶ ἐθαύμαζε τὴν ὠραιότητα τοῦ προσφιλοῦς αἰγοκλήματος καὶ ἐθεράπευε τοὺς περικαλλεῖς στεφάνους τῆς.

Περιμένων δὲ, ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἡμέρας, μίαν ἐπίσκεψιν προητοίμασε πρὸς ὑποδοχὴν τὰ πιστόλιά του. Καὶ ἦλθε μὲν ἄνθρωπός τις, διότι

(1) Ἦραία τοῦ λαοῦ λέξις ἰσοδύναμος τῆς *se cabrer* τῶν Γάλλων.

δ' υπερήτης τρίτην ὥραν τῆς μεσημέριας εἰσήγγει-
λεν αὐτῷ τὸν κόμητα Μαρινιάν, ἀλλ' ὁ Φερδινάνδος
ἐπεφώνησεν.

— Ἄλλον ὅμως περιέμενον ἐγώ!

Ὁ γέρον κόμης κατέβη ἀπὸ τὴν ἀμαξαν βοη-
θούμενος ἀπὸ τὸν Φερδινάνδον καὶ τὸν ἐνηγκαλί-
σθη μετὰ περιπαθείας χωρὶς νὰ δυνηθῆ νὰ εἶπῃ λέ-
ξιν. Οὕτως εἰσῆλθον ἀμφοτέροι εἰς τὴν οἰκίαν ἧς
τὸ παράθυρον ἦτο ἀνοικτὸν καὶ τὸ φῶς τῆς ἡμέ-
ρας εἰσῆρχετο εἰς τὴν ταπεινὴν ταύτην κατοικίαν
καθαρώτατον, διὰ μέσου τῶν θελακτικῶν κλάδων,
οἵτινες τὴν περιεκάλυπτον.

Ὁ κόμης ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ μόνου τῆς οἰκίας
θρανίου, ὁ δὲ Φερδινάνδος ἔχων τὰ νῶτα πρὸς τὸ
παράθυρον, ὠμίλησε πρῶτος.

— Εὐάρεστος καὶ γλυκεῖα ἡ ἐπίσκεψις, κύριε
κόμη, καὶ ἐγὼ εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως.

— Ναί, ὑπέλαβεν ὁ γέρον, ναί, ποθητὴ φίλε
μου, εἶναι ἀληθῶς γλυκεῖα ἡ ἐπίσκεψις, ἰδέτε τὴν
συγκίνησιν τῆς ψυχῆς μου! Οἱ λόγοι εἰς περιστά-
σεις τοιαύτας, ἀδυνατοῦν νὰ ἐκφράσωσι τὰ αἰσθή-
ματα τῆς καρδίας, διὰ τοῦτο δὲν λέγω τίποτε περὶ
τῆς εὐγνωμοσύνης μου, διότι εἶναι ἀπειρος, περι-
πόθητε κύριε Ἀρώνη!...

— Καλὰ λέγετε, κύριε κόμη, μὴ εἴπωμεν λέ-
ξιν δι' ὅτι ἐπραξά' πῶς ἄλλως ἠθέλετε πράττει
ὑμεῖς ἐὰν ἦσθε εἰς τὴν ἡλικίαν μου καὶ εἰς τὴν θέ-
σιν μου; εἰπέτε μοι, σὰς παρακαλῶ, πῶς ἔχει ἡ κυ-
ρία Μαρινιάν, διότι μοι ἐφάνη πολὺ ὠχρὰ ὅτε τὴν
ἄφρασα.

— Εἶναι ἤδη ἐντελῶς ἡσυχος, ὑπέλαβεν ὁ γέ-
ρον. Σήμερον τὸ πρῶτ' ἔμεινε πολλὴν ὥραν μόνη
εἰς τὸ παρεκκλήσιον καὶ ἰδοὺ τί μοι παρήγγειλε
νὰ σὰς φέρω, παρακαλοῦσα νὰ διατηρήσητε αὐτὸ
ὡς ἐνθύμημα νυκτὸς τρικυμιώδους. Εἶναι τὸ κομ-
βολόγιον, ὅπερ ἡ ἀνεψιά μου ἐκράτει εἰς τὴν ἄ-
μαξαν ἐν ὥρᾳ τοῦ κινδύνου καὶ σήμερον τὸ ἀπέ-
θηκεν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου προσευχομένη.

Καὶ ὁ γέρον, σύρων ἀπὸ τὸν πλατὺν κόλπον
μίαν θήκην μικρὰν ἐξ ἐβένου, ὑπὸ ζωγραφιῶν πε-
ποικιλμένην, τὴν προσέφερεν εἰς τὸν Φερδινάνδον,
ὅστις ἐδέχθη τὸ δῶρον καὶ ἔλαμψαν διὰ χαρὰν
οἱ ὀφθαλμοὶ του.

— Ἀπὸ τοῦτε τὸ κειμήλιον, κύριε κόμη, δὲν θέλω
ποτὲ ἀποχωρισθῆ' εἰπέτε το, σὰς παρακαλῶ, εἰς
τὴν κυρίαν Μαρινιάν, εἰπέτε δὲ ὅτι εἶμαι εὐγνώμων.

Ὁ δὲ γέρον, ὅστις ἀνέφερεν ἤδη ἑαυτὸν, πα-
ρητήρει τὰ ἐπιπλά τοῦ δωματίου ὅπερ ὁ Φερδινάν-
δος ὠνόμαζε τὸ ἀστεροσκοπεῖόν του.

— Ἐδῶ λοιπὸν εἶναι τοῦ ποιητοῦ ὁ Ὀλυμπος;

— Εἰπέτε, κάλλιον, τὸ καταφύγιόν του, κύριε κό-
μη, ἀπεκρίθη ὁ Φερδινάνδος· τὸ πτωχὸν στρουθίον
ἐδῶ προσφεύγει ὅταν ἡ ἀεμοζάλη ἦναι κραταιά.

Ὁ δὲ κόμης ἰδὼν ἐν τινι γωνίᾳ ἀποτεθειμένα ἐπὶ
τραπέζης ὄπλα, ὑπέλαβε μετὰ τινος φρίκης.

— Ἰδοὺ οἱ μάρτυρες μεγάλης ἀτιμίας, τιμω-
ρηθῆσις ἀπὸ σπάνιον ἠρωϊσμόν. Τὰ ὄπλα ταῦτα
πολὺ σὰς τιμῶσι.

— Θέλου μοι εἶναι προσφιλεῖ μέχρι θανάτου,
εἶπεν ὁ Φερδινάνδος.

— Εἰξεύρετε, ὑπέλαβεν ὁ κόμης, κυριευόμενος
ἤδη ὑπὸ ἀγανακτήσεως, εἰξεύρετε ὅτι ὁ λεγόμενος
αὐτὸς εὐγενὴς ἔχει καρδίαν ἀπιστον;...

— Ἀλλὰ τοῦτο, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Φερδινάνδος
δὲν ἦτο ἡ κίνημα παραφροσύνης, λέγουσιν ὅτι πα-
θαίνεται... .

— Παθαίνεται ἀπὸ κενοδοξίαν, εἶπεν ὁ γέρον,
ἀπὸ κενοδοξίαν ταπεινὴν καὶ κτηνώδη· ἀλλὰ δὲν
τὸν ἀφίνω ἀτιμώρητον... θέλω τὸν καταγγεῖλει
εἰς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ εἰς τὴν περιφρόνησιν
τῶν τιμίων ἀνθρώπων, θέλω τὸν φονεῦσαι...

— Κύριε κόμη, ὑπέλαβεν ὁ Ἀρώνης, γνωρίζω
τὰ καλὰ αἰσθήματά σας καὶ οὐδὲν τούτων θέλετε
πράξει· ἡ συγγνώμη εἶναι ἡ ἐκδίκησις τῆς εὐγενοῦς
ψυχῆς.

— Αὐτὸ τοῦτο μοι λέγει καὶ ἡ κυρία Μαρινιάν,
αἱ καρδίαι σας ὁμοιάζουσι... .

— Εἴθε νὰ ἦτο ἀληθές, κύριε! εἶπεν ὁ Φερ-
δινάνδος, τὸ κατ' ἐμὲ ἐνόησα τί ἐστὶν ἀρετὴ ἅμα
ἐπάτησα τὸν οὐδὸν τοῦ πύργου, ὅπου κατοικεῖτε
μετ' αὐτῆς.

— Αἶ, κύριε Ἀρώνη, ὁ γέρον ἐπεφώνησεν, ἀργὰ
δυστυχῶς σὰς ἐγνώρισα... .

Καὶ κλίνων τὴν κεφαλὴν, δὲν ἐπέρανε τὸν λό-
γον, ὁ δὲ Φερδινάνδος ματαίως ἠγωνίσθη νὰ μαν-
τεύσῃ τὴν μυστηριώδη ἔνοιαν.

— Ναί, ὑπέλαβε μετ' ὀλίγον, θέλει εἶναι με-
γάλη ἡ λύπη μου διὰ παντός ὅτι βραδέως ἐγνώρισα
τοιαύτας εὐγενεῖς ψυχάς! Ἀλλὰ τὸ ὑπόλοιπον τῶν
ἡμερῶν μου καὶ ἡ ἀγάπη μου ἀφιερῶνται εἰς αὐ-
τούς, ἐὰν δέχωνται τὴν φιλίαν ἐνὸς μισανθρώπου,
ὡς ἐμοῦ!

— Ἐκτιμῶμεν τὴν φιλίαν σας, κύριε Ἀρώνη,
ὡς τὸ πολυτιμότερον κτῆμα τοῦ κόσμου τούτου·

— Τὴν φιλίαν σας, προσέθηκεν εἶτα ὁ γέρον,
ἀλλ' εἴθε φίλος μας μόνον... φίλος.

Ὡς ἂν ἀστραπή τις ἐφώτισε τὸν νοῦν του, ὁ
Φερδινάνδος ἐθάρρησεν ὅτι οἱ μυστηριώδεις λόγοι
περιέκλειον συμβουλὴν καὶ ἀνοίγων τὴν ἐβε-
νώδη θήκην παρετήρει τὸ κομβολόγιον καὶ
ἔμεινε ἐκστατικῶς σιωπῶν. Ὁ γέρον ἀπ' ἐναν-
τίας ἐφαίνετο ὑπὸ βιαίας τινὸς σκέψεως διατα-
ρασσόμενος, ἐπλανῶντο δὲ τὰ βλέμματά του ὅτε
εἰς τὸ ἔδαφος ὅτε εἰς τὸν οὐρανόν, ἐνίοτε δὲ ἀνε-
στάναζεν ἐκ βάθους καρδίας. Ὁ Φερδινάνδος ἐπὶ
τέλους ἐνοήσας τὴν ἀσυνήθη ταύτην συγκίνησιν,
τὸν ἠρώτησεν ἐὰν πάσχη.

— Αἶ φίλε, ἀπεκρίθη ὁ γέρον, δὲν πάσχω ἐγὼ
ἀλλ' ἡ καρδία μου.

— Φαίνεται ὅτι κυριεύεσθε ἀπὸ μεγάλην ἀνησυ-
χίαν· δύναμαι νὰ σὰς ἐρωτήσω;...

— Καὶ πῶς; εἶπεν ὁ κόμης· τί θέλετε νὰ μά-
θετε;

— Ἐλπίζω, κύριε κόμη, ὅτι δὲν θέλετε μὲ ἐλέγ-
ξει ὡς περίεργον, ἀλλὰ σὰς βλέπω πάσχοντα καὶ

ἐξ ἀνάγκης προσπαθῶ νὰ μαντεύσω, ἀφοῦ σιω-
πάτε...

— Ἐμπρός, εἶπεν εἰς ἑαυτὸν ὁ γέρον, ἐκεῖ πρέπει
νὰ φθάσωμεν. Ὁ Ἰψιστος ἄς κραταιώσῃ τὴν εὐ-
γενὴν καρδίαν του! Κύριε, ὑπέλαβεν εἶτα, ἐπιτρέ-
ψατέ μοι μίαν παράδοξον ἐρώτησιν, πιστεύετε ὅτι
ὑπάρχει εὐδαιμονία ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ;...

— Περὶ πολλῶν ἀμφιβάλλω καὶ μάλιστα περὶ
ταύτης, ἀπεκρίθη ὁ Φερδινάνδος.

— Ἐχετε δίκαιον, εἶπεν ὁ γέρον, ἀλλ' ἐὰν ἡ
ζωὴ αὕτη δὲν εἶναι, τῇ μυστηριώδει βουλή τοῦ
ὑψίστου, ἡ μακρὰ τις δοκιμασία, διατί νὰ ἀπο-
ρῶμεν καὶ νὰ μεμφιοιρῶμεν διὰ τὰς κακὰς ἡμέ-
ρας αἵτινες μᾶς εὐρίσκουσιν, διὰ τὰ ἄλλα τὰ κύ-
κλω ἡμῶν περιπετόμενα, διὰ τὰς ἐλπίδας τὰς δια-
ψευδομένας, διὰ τὸ κλεισιμον τοῦ μόλις ποτὲ ἀ-
νοιγομένου οὐρανοῦ;... καὶ τέλος διὰ πᾶσαν τὴν
ζωὴν ἧτις εἶναι εἰμαρμένη νὰ καθαρῶσιν τὴν ψυ-
χὴν, προπαρασκευάζουσα αὐτὴν, ἵνα, ἀγνή καὶ
περιλαμπῆς, μετοικήσῃ εἰς τὰς σφαίρας τῶν ἀ-
δελφῶν τῆς ἀγγέλων,... διατί νὰ ἐλεεινολογῶμεν
ἑαυτοὺς ἐὰν ἡμεῖς πεπεισμένοι ὅτι μετὰ τὴν πρό-
σκαιρον ταύτην δοκιμασίαν, προοριζόμεθα εἰς εὐ-
δαιμονίαν ἀτελεύτητον;...

— Ἡ μεμφιοιρία αὕτη εἶναι σχεδὸν βλασφη-
μία, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρώνης. Ἡ πνευματώδης καὶ ἡ
εὐγενὴς ψυχὴ ὑπομένει. Ὀμιλήσατε, κύριε κόμη,
σὰς παρακαλῶ μάλιστα νὰ μὴ δυσκολευθῆτε ἀπὸ
καμμίαν προφύλαξιν.

Καὶ ἀμφοτέροι ἀνέβλεψαν ἀλλήλους, ὡς ἂν εἶ-
χον ἤδη ἀποκαλύψει τὰ μυστήρια τῆς ἑαυτῶν
καρδίας.

— Ἐγὼ δὲν σὰς εἶπόν τι, κύριε Ἀρώνη.

— Καὶ τίς οἶδεν ἂν τὸ μαντεύειν δὲν εἶναι πα-
ραλογοισμός; ἐδόθη ἴσως εἰς ἡμᾶς ὡς τιμωρία εἰς
περιστάσεις τινὰς ἐκτάκτους.

— Πρὸ πολλοῦ, νέε φίλε, ἤθελον σὰς ἀποκα-
λύψει τὰ μυστήριά μου, ἐὰν μοι ἐδίδετο εὐκαι-
ρία, καὶ αὕτη ἦτις ἐμελλε νὰ ἦναι ἐπίσημος, μοι
προσφέρεται τώρα. Καὶ πρῶτον σὰς εὐχαριστῶ διὰ
τὴν εὐγενὴ καὶ ἀβρὰν διαγωγὴν σας πρὸς τὸν
ἄγγελον τῆς ψυχῆς μου, τὴν σύντροφον τῆς ἐρη-
μίας μου, τὸν θησαυρὸν, τὸ τελευταῖον ἐν τῷ
κόσμῳ τούτῳ ὄνειρόν μου· ναί, οἱ τρόποι σας ἦσαν
πάντοτε εὐγενεῖς, ἀλλὰ πρὸ μικροῦ μόνον ἐνόησα
τὴν κρυφίαν πληγὴν σας. Κύριε Ἀρώνη, ὑμεῖς ἀγα-
πάτε τὴν κυρίαν Μαρινιάν καὶ οὐδέποτε μία
λέξις περὶ τοῦ πάθους τούτου ἔφρασεν εἰς τὴν
ἀκοήν τῆς. Δότε μοι τὴν χεῖρά σας.

Καὶ ὁ Φερδινάνδος τὸν ἐδεξιῶθη.

— Ὑμεῖς ἐπράξατε ὑπὲρ αὐτῆς, ὅτι ἀδελφὸς
προσφιλῆς ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὑπὲρ ἀδελφῆς ἠγα-
πημένης, ἠγρυπνήσατε ἐπ' αὐτῆς διὰ ψυχικῆς
ἐπιστάσις, καὶ αἰετοπερὶ, οὐδένα εἶχετε πε-
ριορισμὸν, ἀλλ' ἀφωσιωμένος ἦσθε πάντοτε καὶ
ἔτοιμος εἰς πάντα κίνδυνον, εἰς πᾶσαν θυσίαν!
Σὰς τιμῶ, κύριε Ἀρώνη, καὶ σὰς ἐκφράζω τὴν
φιλικὴν εὐγνωμοσύνην μου, σὰς ἐλόγῳ μετὰ πε-

ριπαθείας γέροντος εὐλογοῦντος τὴν κεφαλὴν τοῦ
τέκνου του. Καὶ τί ἄλλο, κύριε, περιμένετε τώρα
νὰ ἀκούσητε;

— Τὴν ἀλήθειαν, κύριε κόμη, εἶπεν ὁ Φερδι-
νάνδος, τὴν ἀλήθειαν.

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὁ γέρον ὑπέλαβεν, ὅτι
οὐδεὶς ἄλλος εἶναι μᾶλλον ὑμῶν ἄξιος τῆς Μαλ-
βίνης, ἀλλ' ἡ ἀλήθεια μὲ ἀναγκάζει νὰ σὰς εἶπω
ὅτι ὁ μετ' αὐτῆς σύνδεσμός σας εἶναι ἀδύνατος.

— Θεέ! ἐπεφώνησεν ὁ Φερδινάνδος, ὡχρὸς ὡς
ἀποθαμμένος, καὶ τίς σὰς εἶπε ὅτι θέλω νὰ νυμ-
φευθῶ τὴν κυρίαν Μαρινιάν; Μήπως μία κἂν λέ-
ξις μου ἔφυγεν ἀπὸ τὸ στόμα; καὶ διατί νὰ ἀνι-
χνεύσητε τὴν καρδίαν μου, ἦν πάντοτε διατηρῶ
ἐχέμυθον;

— Κύριε, εἶπεν ὁ κόμης, πιστεύω ὅτι ἦσθε
ὁ τιμιώτερος καὶ ὁ προφυλακτικώτερος τῶν ἀνθρώ-
πων, οὐδέποτε σὰς ἔφυγε λέξις, δι' ἣν ἐδύνασθε
νὰ μετανοήτε, ἀλλ' ἐγὼ ἠθέλησα νὰ σὰς προφυ-
λάξω ἀπὸ μεγάλης ἴσως συμφορᾶν καὶ πρὸς τοῦτο
ὠπλίσθην διὰ μεγάλης γενναιότητος, δι' ἀπαν-
θρωπίας ἔτι.

— Γνωρίζω ἤδη τί μένει νὰ μοι εἰπῆτε, ὑπέ-
λαβεν ὁ Φερδινάνδος.

— Ἴσως, φίλε μου, ἴσως... ἀλλὰ φρονῶ ὅτι
δὲν μὲ μαντεύετε.

— Πιστεύετε; εἶπεν ὁ Ἀρώνης· ἀκούσατε λοι-
πόν· μὲ συμβουλεύετε νὰ μὴ ἀγαπῶ μετὰ πάθους
διότι μὲ ἀγαπῶσιν ὡς φίλον· αὐτὴν τὴν πα-
ραίνεσιν ἀποστεινῶ πρὸς ἑμαυτὸν καθ' ὅλας τὰς
στιγμὰς τῆς ζωῆς μου, ἀφοῦ ἀπάντησα τὴν ἀνε-
ψιάν σας, τὴν κυρίαν Μαρινιάν.

— Ὄχι! δυστυχῶς, ὄχι! ἐπεφώνησεν ὁ γέρον,
ἀνυψῶν τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν, τὸ ἀγα-
πητὸν ἐκεῖνο πλάσμα, ὁ προσφιλεῖς ἐκεῖνος ἄγγε-
λος δὲν δύναται, δὲν πρέπει νὰ σὰς ἀγαπήσῃ,
ὅσον καὶ ἂν ἦσθε ἄξιος τῆς ἀγάπης του! Ἄφετε
νὰ μὴ περάνω τὸν λόγον, πολλὰ μάλιστα εἶπον!
Ἀκίνητος καὶ τὰς χεῖρας ἔχων ἐσταυρωμένος,
ὁ Φερδινάνδος ἔμεινε στηριζόμενος εἰς τὸν τοίχον,
ἀλλὰ τέλος ἠρώτησε διὰ φωνῆς ἧτις ἐφαίνετο ἐ-
ξερχομένη ἀπὸ τινος τάφου.

— Ἡ κυρία Μαρινιάν ἔχει μνηστῆρα;

— Ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ κόμης καὶ κρύπτων τὸ πρό-
σωπον εἰς τὸ ῥινόμακτρον, μὴ ἐρωτᾶς πλέον, τέ-
κνον μου! ἐπεφώνησε.

— Εἶμαι ὑπανδρὸς! εἶπεν ὁ Φερδινάνδος μετὰ
φωνῆς ἀνθρώπου πυρέσσοντος.

Καὶ ὁ μὲν γέρον εἰσώπα ἀδρανῆς καὶ ἀκινή-
των ἐπὶ τοῦ θρανίου, ὁ δὲ Φερδινάνδος ἦρε τοὺς
ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν καὶ εἰς τὸ βλέμ-
μα τοῦ, ὅπου ἀνεφαίνετο μακροτάτη ὀδύνη, ἐγρά-
φτο ἡ ὑπομονή, ἀναμειγμένη μετὰ τῆς ἀγανα-
κτικῆς, τὸ δὲ μειδιάμα ὅπερ συνέστελλε τὰ χεῖ-
λη του, ἦτο πικρία ἀπελπισμοῦ. Ἡσθάνθη παγε-
τὸν τινα τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπιψαύοντα καὶ ἔκτοτε
ἐθάρρει ὅτι σκοτία ζοφερά τῷ περιεκάλυπτε τὸ
μέλλον καὶ ὅμως εἶπε·

— Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν σκληρὰν εἰλικρίνειάν σας, κύριε κόμη.

— Οὐαί! ἐπεφώνησεν ὁ γέρον, ἰδοὺ λοιπὸν ὅποιον στέμμα ἀκάνθινον ἐμελλον νὰ προσφέρω εἰς τὸν σωτήρα τῆς Μαλβίνης! . . .

Ἦτο θέαμα οἰκτρὸν κατ' ἀλήθειαν ἡ ὁδὸν τοῦ σεβασμίου ἐκείνου γέροντος βασιανίζομένου ὑπὸ στεναγμῶν καὶ δακρύων, ἀλλ' ὁ Ἀρώνης, ὅστις εἶχε τὸ βλέμμα ξηρὸν ὡς ἡ ἄμμος ἡ πεφλογισμένη, ὁ Ἀρώνης, ὅστις δὲν ἠσθάνετο τὸ ἄλγος τοῦ διὰ τὴν ὑπερβολὴν, ἔσπευσεν εἰς βοήθειαν τοῦ φίλου γέροντος καὶ φέρων μυριστικὰ τὸν παρεκάλει νὰ ἡσυχάσῃ. Ὁ δὲ γέρον θέλων νὰ ἐγερθῆ ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ Φερδινάνδου καὶ οὕτως ἀπὸ τῆς κλίνης μέχρι τοῦ χλοεροῦ παραθύρου τοῦ ποιητοῦ περιεπάτου ἀμφότεροι, ἀκολουθοῦντες τὴν λύσιν μετ' ἀδιαφορίας ἀνθρώπου γνωρίζοντος ἤδη τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς τ.υ.

— Δεν θέλω σοὶ ἀποκρύψει οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον, ἀγαθὲ φίλε μου! ὑπέλαβεν ὁ κόμης τρέμων ἤδη ἀπὸ συγκίνησιν. Εἶναι δύο ἔτη ἀπὸ ἐπέστρεψα ἐκ Γερμανίας, ἔνθα κατώκουν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, ἔνθα με κατέλαβε τὸ γῆρας καὶ ἡ νόσος. Ἦμην μονήρης, ἐφοβήθην νὰ ἀποθάνω ἔρημος, ἢ, τὸ χειρόν μάλιστα, περικυκλωμένος ἀπὸ ἀνεψιούς καὶ ἀνεψιάς ἀπλήστους, ἐποφθαλιώντας εἰς τὴν πολλὴν περιουσίαν μου. Ἀλλὰ παλαιὰ φιλία με συνέδεε μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου μου, τοῦ κόμητος Μαρινιάν, ὃν εὖρον κατηλειμμένον ὑπὸ νοσήματος θανασίμου. Ἡ λύπη εἶχεν ὑποσκάψει τὴν εὐγενῆ καρδίαν — ἡ λύπη εἶναι γύψ ὅστις θανάτνει τὸ θυμὸν ἐάν τὸ ἀρπάξῃ — ὁ πατὴρ τῆς Μαλβίνης, πλὴν τούτου ἐβασανίζετο ἀπὸ βάρη χρεῶν ἀκαταλόγιστων, ἄφινε τὴν θυγατέρα ἐν πενίᾳ, ἀλλὰ πάντοτε ἐπεμελεῖτο νὰ κρύπτῃ τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῶν οἰκιακῶν του πραγμάτων. Με ὑπεδέχθη ὡς σωτήρα ἡμην πλούσιος, ἠγόρασα τὰ κτήματά του καὶ αὐτὸς μὲν οὕτως ἐξώφλησε τὰ χρέη του πάντα, ἐγὼ δὲ κατόπιν τούτων ἐπράξα ὅ,τι καὶ ἡμεῖς, κύριε Ἀρώνη, ἠθέλατε πράξει, ἀπέδωκα εἰς τὴν Μαλβίνην ἅπασαν τὴν προτοῦ περιουσίαν τῆς.

— Τοῦτο τὸ γνωρίζω, κύριε κόμη, εἶπεν ὁ Φερδινάνδος θλίβων τὸν βραχίονα τοῦ γέροντος.

— Ὁ ἐξαδέλφος μου, ὑπέλαβεν ὁ κόμης, ἠσθάνθη χαρὰν, φθάνουσαν μέχρι παραφροσύνης, ὅπερ ὑπῆρξε κρίσις τῆς ἀσθενείας του φοβερά! δὲν ἠδυσγήθη νὰ ἀνθέξῃ καὶ μετ' ὀλίγον εἶδομεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐσχάτην ὥραν του πλησιάζοντα. Ὡ καὶ τί νὰ σὰς εἶπω, κύριε! φλογερά καὶ εὐγνώμων ψυχῇ, ὁ δῦσηγος οὗτος πατὴρ, ὁ θνήσκων ὑπὸ χαρᾶς διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς θυγατρὸς του, καλέσας μὲ τῶν ἡμερῶν τὴν Μαλβίνην τῇ ὠμίλησεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Ὅποιος ἦτο ὁ θαυμασμός μου καὶ ἡ συγκίνησις ὅτε εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιόν του, εἶδον τὴν Μαλβίνην γονατίζουσαν πρὸ ἐμοῦ, καὶ ἤκουσα τὸν πατέρα τῆς ἰκετεύοντα νὰ ἐνδώσω εἰς τὴν ἐσχάτην θέλησίν του! Ἡ Μαλβίνη ἦτις ὤφειλε τὸ πᾶν εἰς ἐμὲ ἐπίστευσεν εἰς τὰς συμβουλάς τοῦ

πατρὸς ὅστις ἐκπνέων προέτρεπεν αὐτὴν νὰ ἀφιέρωσιν αὐτὴν εἰς τὸν εὐεργέτην τῆς. Ἐγὼ δὲ τὸν παρεκάλουν νὰ παραιτήσῃ τὴν ἰδέαν ταύτην, ἐπολέμουν ὄλαις δυνάμεσιν, ἀναλογιζόμενος τὸ μέγεθος τῆς θυσίας, ἀλλ' ἐκκλινεν ὁ ἄγγελος εἰς τὰ γόνάτά μου καὶ ἤτει τὴν συγκατάνευσίν μου καὶ μοὶ ἐδείκνυε τὴν ἀλγεινὴν ὕψιν τοῦ θνήσκοντος, ὅστις εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου ἀπληγίζετο διὰ τὴν ἀποποίησίν μου. Εἰς ὑμᾶς ἴσως, κύριε Ἀρώνη, πρέπει νὰ ζητήσω συγγνώμην, ἡμάρτησα μεγάλως δεχθεὶς πρὸς τῇ κηδεμονίᾳ τὸν γάμον τῆς ὄρφανῆς ... μετὰ δὲ τὸν γάμον τοῦτον τὸν ἄτοπον ὁ κόμης Μαρινιάν ἀπέθνησκε θάνατον δικαίου ἐν χαρᾷ καὶ ἡτυχίᾳ. Τὸ μυστικὸν τοῦτο μόνον ὑμεῖς γνωρίζετε, ἡ Μαλβίνη εἶναι μόνον προσφιλὴς κόρη μου, ἔχει δὲ πρὸς ἐμὲ ἢν ἀγάπην εἶχε καὶ σέβας πρὸς τὸν πατέρα τῆς . . . ἀλλὰ φεῦ, ἡ μοῖρα τῆς εἶναι συνδεδεμένη μετὰ τῆς μοίρας μου καὶ φαντάσθητε κύριε, ὅποια τῆς ψυχῆς μου ἡ πικρία ὅταν σκέπτομαι ὅτι ἴσως φθάσῃ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ Μαλβίνη μεταμεληθῇ διὰ τὴν θυσίαν ταύτην . . . Ἴδού, κύριε, ἀπροκάλυπτον τὸ ἀλγεινὸν μυστήριόν μου!

Οὐδὲν ἀπεκρίθη εἰς τὴν ὀμιλίαν ταύτην ὁ Φερδινάνδος, ὅστις ἦτο χλωρὸς καὶ νευραλγῶν, ὡς ἂν ἐπληγώθη ὑπὸ ξίφους, ἀλλὰ συνοδεύσας τὸν κόμητα μέχρι τοῦ θρανίου παρὰ τὸ παράθυρον, τὸν ἐβόηθη νὰ καθήσῃ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν εἰς τὸν κῆπον ἵνα ἀναπνεύσῃ ἀέρα καθαρώτερον, διότι πνιγνὰ ἦτον ἡ συγκίνησις τῆς καρδίας του. Ἐπανελθόντος δὲ, ὁ γέρον εἶδε τὴν ὕψιν του γαληνωτέραν ἢ προτοῦ, ἀλλ' ἐφαίνετο ὅτι ἐκλασε καὶ ὁμοῦ μειδιάμα τι ἠδέως μελαγχολικὸν ἐπλανᾶτο εἰς τὰ χεῖλη του. Λαβὼν πλησίον τοῦ χλοεροῦ παραθύρου τὴν προτέραν θέσιν, ταῦτα ἀλλὰ βραδέως ὠμίλησε.

— Λέγω ἐν τιμῇ καὶ συνειδήσει, κύριε κόμη, ὅτι δὲν εἶναι πρέπον νὰ πατήσω τὸν πόδα εἰς τὴν οἰκίαν σας. Γνωρίζω τὸ μυστήριόν σας, ἀνάγκη νὰ μάθητε τὸ ἐδικόν μου· ναί, ἐγὼ ἀγαπῶ ἐκείνην ἢν ὑμεῖς ἐνυμφεύθητε καὶ ἀπὸ αὐρίον πρὸς ἀναχωρῶ ἀφίνων τοὺς τόπους τούτους ἀνεπιστρέπτετε.

Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του τότε περιετάρθησαν καθ' ὅλην τὴν σειρὰν τῶν περικαλλῶν ὄρεων, ἅτινα ὑπερηγάπα, ὡς ἂν ἤθελον νὰ τοῖς πέμψωσι τὸν τελευταῖον χαιρετισμόν. Ὁ δὲ κόμης τὸν παρετήρει θαυμάζων.

— Οἷα δῆποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀπόφασις τοῦ Φερδινάνδου Ἀρώνου, ἂς μὴ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς τυφλῆς εἰς αὐτὸν πίστεώς μου, οὔτε τὸν συμβουλεύω μάλιστα, ἡ καρδία του εἶναι εὐγενῆς!

Καὶ ἐγερθεὶς ἠνέωξε τὰς ἀγκάλας, ὁ δὲ Φερδινάνδος μάτην κρύπτων τοὺς λυγμούς του, ἠσπάζετο τὸν σεβαστὸν γέροντα.

— Φίλε μου, εἶπεν οὗτος θλίβων τὸν νεανίαν εἰς τὸ στήθος του, ἡ θυσία πρέπει νὰ πληρωθῇ ὀλοκλήρως. Ἡ νεότης σου προσφέρεται ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν Ἰγύσιον, παρ' ὃ ἐφθασεν ἤδη τὸ μύς

ρον τὸ εὐωδέστατον. . . Ἐλίπε, τέκνον μου, εἰς τὰς μετεπειτα ἡμέρας. Ποιητὰ! προσέθηκεν, εἶσαι τὸ στραυθὸν τῶν τρικυμιῶν, ποτὲ δὲν αἴρεις τὰς οὐρανίους πτέρυγας ἐάν δὲν συνεγείρωται καὶ ἡ ἀνεμοζάλη παλαίωσα κατὰ σοῦ καὶ περιστέφουσα τὴν πτῆσιν διὰ τῶν ἀστραπῶν καὶ τῶν κεραυνῶν τῆς! Ἰγίαινε, τέκνον μου! ἂ, κρατυνθῆ μέχρι τέλους ἡ μεγαλοψυχία σου, οἱ ἄγγελοι σὲ παρακολουθοῦν ἐάν ἀπαυδήσῃς, ἐπικαλέσθητι μετὰ θάρρους τὴν ἀρωγὴν των! Ἡμεῖς δὲ, ἡμεῖς ἐνόσω ζῶμεν θέλομεν εὐχρηθῆ ὑπὲρ σοῦ διότι εἶσαι ἐγγεγραμμένος εἰς τὴν καρδίαν μας. Ἦλθες εἰς τὴν στέγην μας ὡς τις σύμμαχος, φέρων μὲν τὸν κλάδον τῆς ἐλαίας, ἀναχωρῶν δὲ μετ' ὀλίγον. . . Ὡ ἡμεῖς σὲ ἠγαπῶμεν ἤδη διὰ τὴν μελαγχολίαν, διὰ τὴν ἀγαθοσύνην, διὰ τὸν βίον τὸν ἀγνὸν καὶ φιλέρημον, διὰ τὸ μυστηριώδες τῆς ὑπάρξεώς σου, ἦτις, πείθομαι ἤδη, πύλογήθη ὑπὸ τοῦ ὕψιστου. Ἐπίστευσα, ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ὅτι ἀπεμακρύνεσο αὐτοῦ, διότι τὸ μειδιάμα καὶ οἱ λόγοι σου ἐνέφαινον πᾶσαν τὴν πικρίαν τῆς θλίψεως καὶ τῶν ἀλγηδόνων. Ὡ συγχώρησόν με! τοιοῦτος εἶναι ὁ κόσμος, πάντοτε κατακρίνει τοὺς τεθλιμμένους, ὁ κόσμος εἶναι φαῦλος, ἀλλὰ θάρσει, τέκνον μου, σήμερον σοὶ ἀποδίδω πλήρη ἰκανοποίησιν. Σὺ εἶσαι ὁ ἐκλεκτός τοῦ οὐρανοῦ, διότι πάσχεις, σὺ εἶσαι ὁ ἀγαπητός τοῦ Σωτῆρος διότι ἐφθασες εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὑποκλίσεως καὶ τοῦ ἠρωϊσμοῦ. Ἄπελθε, τέκνον μου! ἄφησε τοὺς φίλους σου, ἡ μεῖνε ἐάν θέλῃς, ἡμεῖς σοὶ ὀμνύομεν φιλίαν παντοτεινήν.

Ὁ δὲ Φερδινάνδος κύψας πρὸ αὐτοῦ, ἐδέχθη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὰς εὐλογούσας τοῦ γέροντος παλάμας. Μετ' ὀλίγας στιγμᾶς ὁ κόμης Μαρινιάν ἦτο μακρὰν τῆς κοιλάδος ἐκείνης μακρὰν τοῦ ποιητοῦ φίλου του.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΟΙ ΧΡΥΣΟΘΗΡΑΙ

(Συνέχεια, ἴδε φυλλάδιον 22).

Γ'.

— Ὡδηγήθη, ἐξηκολούθησε τότε, με δεδεμένη τὰ χεῖλη ὑπὸ ρινομάκτρον, ἐν εἰδεί φιμώτρου, ἐντὸς στενοῦ δωματίου ἔχοντος ὕφασμα ἐφηρμοσμένον ἐπὶ τῶν τοίχων, ὅθεν ἤκουα θόρυβόν τινα ὑπόκωφον καὶ ἀόριστον. Τὸ δωματίον τοῦτο ἦτο μυστηριώδες τι θεωρεῖον τῆς ὕπερας· ὁ δὲ ἀπομακρυσμένος ἐκεῖνος θόρυβος, ἦτο ἡ ταραχὴ καὶ βοῆ τοῦ ἐκ μετημφισμένων χοροῦ ἔνθα παρῆσαν ἡ πόλις καὶ ἡ αὐλή. Ἐν τῷ θεωρεῖῳ τούτῳ εὐρισκόμην μόνη ἐνώπιον τῶν τρι-

(Εὐτέρπ. Τομ. Ζ'. φυλλάδ. 25)

ῶν μου ἐχθρῶν, οἵτινες ἦσαν περιεκαλυμμένοι με μέλαν δόμινον. Με διεκοίωσαν μετὰ παγετώδους εὐπροσηγορίας, ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμω δημοσίως τὴν παρουσίαν μου εἰς τὸν χορὸν τῆς ὕπερας, δεχόμενη ὡς συγχορευτὴν μου καὶ προστάτην μου, τὸν κτηματίαν, τὸν ὅποιον ἡ τύχη τοῦ παιγνίου προσδιόρισε διὰ τὸν ἐπίζηλον τοῦτον ἀγῶνα. Ματαίως κλαίωσα, ἰκέτευον αὐτοὺς γονυκλιτῶς. Καθιστὰς χείρονα τὴν θέσιν Σου, ἔλεγεν ὁ εἰς, διότι εἶσαι ὠραιότερα ἐντὸς τῶν δακρύων. Ὁ εἰς τούτων ἐφαίνετο λαμβάνων εὐσπλαγχνίαν καὶ ἐγὼ τότε σφίγγουσα δρμητικῶς τὰς χεῖράς του ἐντὸς τῶν καταψύχρων μου χειρῶν, τῷ ἐφώναζον. Δὲν ἔχετε λοιπὸν οὔτε ἀδελφὴν, οὔτε μνηστῆν, οὔτε σύζυγον, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἠθέλετε ποτὲ ἀνεχθῆ νὰ προσγίνηται τοσαύτη βία, δὲν εἶναι ἀληθὲς κύριε; Ἀλλ' ὁ πρῶτος τῷ λέγει μνηστῆριζον· « ἡ νέα αὐτῆ δὲν εἶναι πλέον δι' ἡμᾶς ἢ τὸ ἀντικείμενον τοῦ παιγνίου· εἶναι μία ὀφειλὴ τῆς τιμῆς ἢν συνωμολόγησες μετ' αὐτοῦ τοῦ Ζουρκαρέτ· θέλεις δώσει λοιπὸν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ λέγῃ ὅτι σὺ παρέβης τὸν λόγον σου; » Ὁ νέος ἐκεῖνος ὠχρίασε καὶ ἐσιώπησεν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν κτηματίαν, δὲν ἐτόλμησα νὰ διευθυνθῶ εἰς αὐτὸν διότι μ' ἐνέπνεε φόβον διὰ τῶν χονδρῶν καὶ κυκλοτερῶν, ζωιδῶν καὶ ἀλαζονικῶν αὐτοῦ ὀφθαλμῶν, διὰ τῆς γαστέρας του, ἦτις ἐφαίνετο ἔμπλευς χρυσῶν λουδοβικίων, διὰ τῆς πορφυρᾶς αὐτοῦ ῥινόσ, καὶ τῶν ἰσχνῶν κνημῶν του αἵτινες ἀπέληγον εἰς ἰσχνούς καὶ πλατεῖς πόδας. Ὅταν εἶδα τὸ δύσμορφον τοῦτο ὃν προβαίνον πρὸς ἐμὲ μετὰ μειδιάματος μεθύσου, ὀπισθοχώρησα ἀλλ' ἐκεῖνος ἔλαβε τὴν χεῖρά μου, ἐγὼ δὲ ἠσθάνθη ψυχρὸν ἰδρωτὰ καλύπτοντα ἅπαν τὸ σῶμα μου, καὶ τότε γνωρίζεις, Γοντράν, τί ὁ ἄθλιος, τεταπεινωμένος ἐκ τῆς ψυχρότητός μου καὶ τῆς ἀπείρας ἢν με ἐνέπνεε, ἐτόλμησε νὰ με εἶπῃ. « Δεσποσύνη, προσέξατε, ἀνέκραξε μετὰ πνιγμένης ὑπὸ τῆς ὀργῆς φωνῆς! Μὴ μᾶς ἀψηφῆς! μὴ μᾶς ὠθῆς μακρύτερα! Εἶσαι ὡς ἡ Ἀφροδίτη ὠραία, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ τόσον πλούσιος ὡς εἰς στόλος τῶν Ἰνδῶν. Ἐάν δεχθῆς τὸν βραχίονά μου, θέλω σὲ κατακαλύψει ἀπὸ ἀπειρίαν ἀδαμάντων καὶ χρυσῶν, ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ δούκισσαι δὲν θέλουν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ φανῶσιν ἐνώπιόν Σου, διότι κυρία τὸ κοινὸν δὲν θέλει ἔχει εἰμὴ διὰ Σὲ ὀφθαλμούς. Ἀλλ' ἂν με ἀπωθῆς, προφυλάξου, σὲ λέγω! Καὶ ἀνυψώσας ἐν παραπέτασμα, ὅπερ διήρει εἰς δύο τὰ θεωρεῖα, «θεώρησεν, προσέθεσε. Εἰς σκοτεινὴν γωνίαν βλέπω μετὰ τρόμου ἐρυθρὰν τινα φλόγα ἐξεπύγγουσαν σπινθῆρας, καὶ ἠσθάνθη ἀηδῆ τινα ὄσμην, πληρώσασαν ἀμέσως τὸ θεωρεῖον· ἀλλ' ἐθεώρουν χωρὶς νὰ ἐννοῶ τίποτε. Δεσποσύνη, ὑπέλαβεν ὁ κτηματίας, κατὰ τὴν ὥραν ταύτην εἶσαι ἐν ἀπολωλὸς τέκνον, μία θυγάτηρ τῆς ὕπερας. Ἐκαστος ἡμῶν εἶναι ἐραστής σου, καὶ ἐντοσούτῳ ἀπατᾷ καὶ τοὺς τρεῖς μας. Λοιπὸν θέλωμεν νὰ Σὲ ἐκδικηθῶμεν. Οὐδὲν δικαιοτέρον τοῦ-

του! εἶδατε τοὺς πεπρωμένους τούτους ἀνθράκας, ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ θεωρείου ἀμέσως εἰς ὑπὸ πηρέτης, ἐξ ἐκείνων οὐκ ὀνομάζουσι τοῦ σκοινοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ δύναται νὰ πυρώσῃ μέχρι λευκότητος τὰς παρασημοφόρους ἡμῶν σφραγίδας!» — Καὶ μετὰ ταῦτα, ἀνέκραξα ἀσθμαίνουσα καὶ ἐντρομος καὶ ὀρθομένη εἰς τοὺς πόδας μου διὰ σπασμωδικῆς προσπάθειας. «Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνος ἐκτινάζων τὸν ἐσπαρμένον ἐπὶ τοῦ χιτῶνός του ταμβάκον, ὁ ἄνθρωπος οὗτος θέλει ἐντυπώσῃ τὰ εὐγενῆ ταῦτα παράσημα ἐπὶ τῶν σατανικῶν σας ὤμων, Ἀφροδίτη μου, καὶ τοῦτο εἶναι βεβαίως μεγίστη ἀδικία· ἀλλ' οὐδεὶς θέλει ἀμφιβάλλει τότε ὅτι ἡ ὠραιότερα νεάνις τῆς πόλεως δὲν ὑπῆρξεν ἐρωμένη μας!» — Ἐξέβαλον κραυγὴν ἀγανακτήσεως καὶ φρίκης, καὶ στραφείσα πρὸς τοὺς ἄλλους δύο· «Δὲν εἶναι ψεῦδος τοῦτο; τοὺς ἠρώτησα. Γνωρίζετε ἄριστα ὅτι δὲν εἶμαι ποσῶς ἀπολωλὸς τέκνον, καὶ ὅπως καταστήσῃτε πιστευτὴν τὴν αἰσχύνην μου, δὲν θὰ θελήσατε βεβαίως ν' ἀτιμάσῃτε ἑαυτοὺς διὰ πράξεως τὴν ὁποίαν μόνοι οἱ ἄνθρωποι δύναται νὰ κατεργασθῶσι! Ἐπὶ τῇ λέξει ταύτῃ, ἄνθρωποι, εἶδον νὰ ἐπιφαινόηται ὡς φλόξ ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν δύο θεωρῶν κυρίων τὸ ἐρυθρῆμα, ἀλλ' ὁ κτηματίας θεωρῶν με μετ' ὑπομειδιάματος πικροῦ καὶ βαναύσου μ' ἀπεκρίθη· «Κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον, φιλάττη μου, καὶ κατὰ τὰς νύκτας τῶν χορῶν τῆς ὄπερας, πᾶς τις προτιμᾷ νὰ φανῇ ἄνθρωπος πρὸς ἑαυτὸν παρὰ γελοῖος ἐνώπιον ὄλου τοῦ κόσμου.» — Μετὰ ταῦτα ὑψώσας τὴν φωνὴν, ἐκραξεν· «Βασιάνε!» — Οἱ ἄλλοι ἔμενον σιωπηλοὶ, ἀκίνητοι καὶ ἀπαθεῖς ὡσεὶ σκιά· ὦ! ποῖον τρόμον ὑπέστην ἀκούσασα τὸ ὄνομα τοῦτο, ὅπερ με κατέστησε κατάψυχρον, μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων. Βασιάνε! Ἦτο βεβαίως τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιφορτισθέντος νὰ γίνῃ δημῖός μου ὑπέρτερος! «Δεσποσύνη, μοὶ προσέθεσεν ὁ κτηματίας, ἀφοῦ τὰ σημάτα ἡμῶν σημειωθῶσιν ἐφ' ὑμῶν. θέλομεν ἀνοίξῃ τὴν θύραν ταύτην ἣτις φέρει πρὸς τὴν μεγάλην αἵθουσαν· δύνασθε νὰ μᾶς ἐγκαταλείψητε, ἀλλὰ σημειώσεται ὅτι ὁ φίλτατός μας Βασιάνος θέλει προηγεῖσθαι ὑμῶν φωνάζων· ἰδοὺ ἡ ὠραία τῶν τριῶν ἐραστῶν νεάνις!» Ἀναμφιβόλως οἱ ἀνθρωποὶ ἐκεῖνοι ἤθελον νὰ με καταφοβίσαι καὶ νὰ καταστείλουν τὴν ἐπιμονὴν μου διὰ τῶν ἀπειλῶν αὐτῶν. Ἀναμφιβόλως δὲν ἠδύναντο νὰ ἦναι μῆτε τοσοῦτον αὐθάδεις ὥστε νὰ ἐκτελέσωσι τοιοῦτον ἔγκλημα. Ἀλλ' ἐγὼ ἡ πτωχὴ, ἄπειρος καὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ κόσμου, ἐγὼ ἣτις εἶδον ἑμαυτὴν ἀφαρπαγείσαν ἀτιμωρητὴ ἐκ τῆς πατρικῆς στέγης, φυλακισθεῖσαν ἐντὸς τῆς μικρᾶς τοῦ κτηματίου οἰκίας, ὡς εὐτελὲς τι πτηνὸν ἐμβαλλόμενον εἰς κλωβίον, φιμοθεῖσα ὡς ὁ καταδικὸς κατελήφθη ὑπὸ δακρῶν καὶ ἰκσιῶν, οἱ ὀφθαλμοί μου κατεξηράνθησαν, τὰ χεῖλη μου ἐτρεμον σπασμωδικῶς, ἐθαμβώθη ὡσανεὶ ἐβλεπον ὄνειρόν τι φρικῶδες, ἀπώλεσα πᾶσαν τὴν

διανοίαν μου, καὶ δὲν ἠσθάνομην εἰμὴ ἐν αἰσθημα, ἐν ἐνστιγκτον, τὸν φόβον, ὅστις ἐπενήργει τοσοῦτον ἐπ' ἐμοῦ ὥστε κατέστησε πάλλουσαν καὶ ὡσανεὶ καθημαγμένην ὑπὸ τοὺς σιδηροὺς αὐτοῦ ὄνυχας τὴν καρδίαν μου. Ἡ βοή τῆς πυρᾶς καὶ τῶν ἀνθράκων ἤρχετο ἀείποτε ἐπὶ τῶν ὠτων μου. Μηχανικῶς ἐθεώρουν, μετὰ τῆς τρομερᾶς ἰδέας τῆς αἰχμαλωσίας μου, τὴν θύραν ἐκείνην, ἣν πρὸ ὀλίγου μ' εἶχε σημειώσει ὁ κτηματίας. Ἀμέσως δὲ, παραφερθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀνανταγανιστοῦ μαγνήτου τοῦ φόβου, ὤρμησα πρὸς τὴν θύραν ταύτην. Ὁ Ἰψιστος μ' ἐδοῦθη! Δὲν ἦτο διὰ κλειδὸς κεκλεισμένη. Διέβην ταχεῖα ὡς ἡ ἀστραπὴ τὸν ζοφώδη διάδρομον, καὶ ἀνέμιχθην ἐντὸς τοῦ ἀκαθέκτου θορύβου τοῦ χοροῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπεριγράφτου ἐκείνου χάους τῶν φώτων, τῶν προσώπων καὶ τῶν δομινῶν, ἐγὼ ἣτις οὐδένα ἄλλον ἐπλησίασα ἐκτὸς τῆς πατρικῆς ἀγκάλῃς! Στιγμὴν τινα ἐνόμισα ἑμαυτὴν σωθεῖσαν ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους ἐκείνου, ἀλλ' οἱ διώκται μου δὲν ἐγκατέλιπον τοσοῦτον εὐκόλως τὴν λείαν των. Καὶ οὗτοι ἐβρίφθησαν ἐντὸς τῆς θυέλλης τοῦ χοροῦ, μετὰ ἀπάντησαν ἐκ νέου, μετὰ περιεκύκλωσαν, καὶ γεγονία τῇ φωνῇ μετ' ὠνεϊδίζον διὰ τῶν ἀφρόνων αὐτῶν σαρκασμῶν εἰς τοὺς ὁποίους οὐδὲν ν' ἀντιτάξω ἡδυνάμην ἢ τὴν ὠχρότητα καὶ ἀπελπισίαν μου. Ἢδὴ ἤρχισε νὰ γίνεσθαι καὶ κύκλος τις περὶ ἡμῶν. Ἐκθαμβὸς προετίμων νὰ με κατεκάλυπτεν ἡ γῆ, ἰκέτευον τὸν Θεὸν νὰ με ἀποστείλῃ κατὰ στροφὴν τινα δι' ἧς νὰ κατακαληφθῶ ὑπὸ τὴν κατακλιθῶν ταύτην αἵθουσαν, ἐβύθιζα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐντὸς τοῦ πλήθους τούτου ὡσανεὶ ἐλπίζουσα ν' ἀνεύρω αἰφνιδίως προστάτην τινα καὶ σωτῆρά μου. Ἦκουσα πολλοὺς νέους νὰ ψιθυρίζουν· «εἶναι κακοῦθια νὰ ἐξευτελίζεσθαι οὕτω μία γυνὴ! — Μπᾶ! ἀπῆντων ἕτεροι φωναί, αὕτη εἶναι μία αἰσχρά. «Τότε δὲ σὲ εἶδα νὰ παρίστασαι, Γοντράν, καὶ ἤκουσα τότε πρῶτον νὰ προφέρῃται τὸ ὄνομά σου ἀπὸ τὸν ἄθλιον ἐκεῖνον κτηματίαν, ὅστις ἀνέκραξεν. «Ἰδοὺ ὁ Κόμης Δε-Φαβῶρ, τοῦ ὁποίου ἐκέρδησα τὴν ἐσπέραν ταύτην τρεῖς χιλιάδας λουδοβικίων! — Ὁ γελοῖος ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν! ὕπετον θώρισε ὁ ἐξόριστος Γοντράν. — Ἐξέστητε πρὸς σὲ τὴν χεῖρά του, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἐλισάβετ, ἀλλὰ σὺ ἔμεινες ἀκίνητος ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ καταμετρῶν αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματός σου, τὸν ἠρώτησες· «τί κωμωδία εἶναι αὕτη;» Νομίζω ὅτι εἰσέτι σὲ βλέπω. Ὁ κτηματίας ἐταράχθη καὶ σὲ ἀπῆντησεν μετὰ τινος γέλωτος θεβιασμένου καὶ τεταραγμένου. «εἶναι ἡ τριανταφυλλιά τῆς Πόλεως, γνωρίζεις, Γοντράν; «Ἀλλὰ σὺ, φίλε μου, μ' ἐξέτινες μετὰ σεβασμοῦ τὴν χεῖρα, καὶ ἀσκεπὲς ἔχων τὸ μέτωπον, μ' ἀπεύθυνες τοὺς λόγους τούτους, οὐκ ἄλλοις ὁ θάνατος θέλει με κάμει νὰ λησμονήσω. «μὴ φοβεῖσθε ποσῶς, Δεσποσύνη» ἐφεξῆς εἰσθε ὑπὸ τὴν προστασίαν ἐνὸς εὐγενούς.» Ὡ! ὅποια τότε ἐξασφάλις περιεχύθη ἐντὸς τῆς καρδίας μου. Δὲν ἐβλεπα πλέον ἢ τοὺς γαληνιαίους καὶ ὑπερα-

φάνους σου ὀφθαλμοὺς. Ἡ χεῖρ μου ἐτρεμεν ἐντὸς τῆς χειρὸς σου, καὶ ἐτόλμησα ν' ἀνορθώσω τὸ μέτωπον, ὅταν σ' ἀκούω ν' ἀπευθυνθῆς πρὸς τοὺς τρεῖς δημῖός μου καὶ νὰ τοὺς εἴπῃς. «Κύριοι, πιστεύω ὅτι δὲν ἐξηγητήσατε ἐναντίον μιᾶς γυναικὸς ὄλην τὴν ἀνδρείαν σας, καὶ ὅτι διατηρήσατε μικρὸν ταύτης μέρος καὶ ἐναντίον ἐνὸς ἀνδρός.» «Ὁχι, φίλτατέ μου, οὐτε ὁ Θεὸς αὐτὸς ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ καταχρῆσου αὐτοῦ κατασκηνώματος ἤθελε με φανῇ ὠραιότερος, ἀνώτερος, καὶ πλέον ἀκτινοβόλος σοῦ, κατὰ τὴν μοναδικὴν ἐκείνην στιγμὴν. Καὶ ὅτε ἐπίστρεψα πλέον εἰς τὴν ἐν τῇ Πόλει οἰκίαν, καὶ ἐπανεῖδον τὴν ἀτυχῆ μου μητέρα πλήρη χαρᾶς, ἣτις ὅμως ἀπέθανεν ἐκ τῆς ἀτιμωσιῶς μου, ἔρριψα εἰς παντελῆ λήθην πᾶν ὅ,τι ὑπέστην, ὅπως σκέπτομαι μόνον περὶ σοῦ· ἔκλαυσα, καὶ ἰκέτευσα τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ σωτῆρός μου. Νὰ σ' ἐπανιδῶ οὐτε νὰ ἐλπίζω ἐτόλμων, ἐγὼ, μία πτωχὴ καὶ ἄσημος νέα, καὶ ἐντοσοῦτω μετὰ ἑνα μῆνα, ὁ ἀγγελόμορφος ἐκεῖνος εὐγενὴς ἔδωκε τὸ ὄνομά του πρὸς τὴν θυγατέρα τοῦ χρυσοχοῦ τὴν ὁποίαν τὸ ζῆφος του εἶχε προστατεύσει. — Καὶ σὺ, δὲν ἤκουσες ποτὲ, ὑπέλαβεν ὁ Κ. Φαβιέρ ὅτι ὁ χρυσοχὸς οὗτος ὑπῆρξεν ὁ πλουσιώτερος ἐκ τῶν τῆς Πόλεως, ὅτι ὁ διώκτης σου μ' ἀπεβόρθησεν ἅπασαν τὴν κληρονομίαν μου ἐν τῷ παγκύβῳ ἢ διὰ τῶν παρανομωτέρων τῶν, καὶ ὅτι, χάρις εἰς τὴν εὐτελή μου ταύτην νύμφευσιν, ἐξεδικήθη κατὰ τοῦ κτηματίου, καὶ ἐπανώρθωσα τὰς ὑποθέσεις μου! — Οἱ φθονοῦντές σε ἡδύναντο νὰ ἔχωσι περὶ σοῦ τοιαύτας ἰδέας Γοντράν, τῷ λέγει ἡ Ἐλισάβετ, ἀλλ' οὐδεὶς ἔσχε ποτὲ τὴν αὐθάδειαν νὰ πιστεύῃ ὅτι ἐγὼ ἡδυνάμην νὰ τείνω τὴν ἀκοὴν μου πρὸς τοιαύτας ἀναξίους συκοφαντίας. — Κάλιστα, φιλάττη μου, ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, εἰ καὶ ὀφείλω εἰς τὸ ἀργύριον τοῦ πατρός σου τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ἐξαγοράσω τὸ μέγαρόν μου καὶ τὰς γαίας μου, δὲν ὤφληθην ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκ τοῦ δευτέρου μου τούτου πλοῦτου, ἐπανελάβεν ὁ εὐγενὴς. Αἱ φιλοσοφικαὶ μωρολογίαι ἔφερον τοὺς καρπούς των. Μία ὠραία νύξ, οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι χωρικοὶ, τοὺς ὁποίους ἠρέσκεσο νὰ βλέπῃς χορεύοντας κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐπὶ τῶν λειμῶνων, καὶ τοὺς ὁποίους ἐσυγχώρησα πολλάκις νὰ ἐπικαθῆνται ἐπὶ τῶν κλάδων πρὸς κυνηγεσίαν, ἐθαβρόνθησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἦλθον νὰ καύσωσι τὸ μέγαρόν μου, καὶ ἀντήμοιψαν τὴν ἀνεκτικότητά μου οὕτως, ὥστε ἐσχημάτισαν στοίχους περὶ ἡμῶν ὅπως μᾶς σπρώξουν ἐπὶ τῆς ἀνθρακίης διὰ δικράνων καὶ ἄλλων γεωργικῶν ὄπλων. Ὁ Θεὸς ἄς τοὺς τιμωρήσῃ! — Ὡ! ποῖα τρομερὰ νύξ! ἀνέκραξεν ἡ Ἐλισάβετ, ὁποῖα φρίκη, ὅτε ἐξύπνησα πεπνυγμένη ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ μετ' ὠδήγησεν κλονιζομένην μέχρι τῆς κοιτίδος τῆς μικρᾶς μας Ἀλίσσης, ἣτις ἐκλαίει καὶ μετ' προσκάλει. Τὴν ἔλαβον εἰς τὰς ἀγκάλας μου καὶ ὤρμησα πρὸς τὸ

παράθυρον. Ἡ αὐλὴ τοῦ μεγάρου ἦτο ὀλοπρόφυρος ἐκ τῆς ἀντανάκλασως τῶν φλογῶν, αἰτίνες συρίζουσαι ἠσπάζοντο τοὺς τοίχους. Μία σφαῖρα διατρυπήσασα τοὺς ὀύλους, μετὰ κάμει τρομάζουσα νὰ ὀπισθοπορήσῃ. Ἐν μέσῳ τῶν ἐμπρηστῶν ἀνεγνώριζα ἐντοσοῦτω καὶ ἄνδρας τινὰς, οἵτινες ἴσως ἐχρεώστων εἰς ἐμὲ τὴν ζωὴν τῶν συζύγων καὶ τῶν τέκνων των, καὶ οἵτινες πολλάκις πύλόγουν τὸ ὄνομά μου. Τότε δὲ σὺ, εἰσελθὼν ἐντὸς τοῦ δωματίου μου, μετὰ διέταξες νὰ παραιτήσῃ τὴν Ἀλίσσην εἰς τὴν κοιτίδα τῆς, καὶ νὰ ἀπέλθω μετὰ σοῦ, διὰ τινος μυστικοῦ διαδρόμου, ἠνοιγμένου ἐντὸς χονδρῶν τοίχου λήγοντος πρὸς τὰ ὑπόγεια καὶ τὰ λατομεῖα τῶν ὀρέων. Πῶς ἠδυνήθης νὰ συλλάβῃς τὴν τοιαύτην ἰδέαν καὶ νὰ πιστεύσῃς μάλιστα ὅτι ἤθελα σὲ ὑπακούσει; — Αἱ γυναῖκες μεγαλοποιοῦν τὰ πάντα, ἀπῆντησεν ὁ Γοντράν. Πιστεύεις λοιπὸν ὅτι ἠθέλησα νὰ θυσιάσω τὸ τέκνον μου; τὸ ἔκαμα διότι ἤμην βέβαιος ὅτι οἱ μανιώδεις ἐκεῖνοι ἤθελον σεβασθῆ τὴν κοιτίδα σου· ἂν δὲ συμπεριλαμβανόμενοι μετ' ἡμῶν τὸ ἀτυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα, αἱ κρυγαὶ τοῦ ἤθελον μᾶς προδώσει καὶ διακωλύσει τὴν φυγὴν καὶ σωτηρίαν μας! — Ἀδιάφορον, Γοντράν, δὲν ἡδυνάμην ποτὲ ν' ἀποχωρισθῶ τοῦ τέκνου μου, καὶ ἤθελα ἀναμένει τὸν θάνατον διαφυλάττουσα αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ἀπῆντησεν ἡ νέα γυνὴ, ἐὰν κατὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην στιγμὴν, δὲν ἐβλεπα εἰσερχόμενον ἐντὸς τοῦ δωματίου μας μετὰ πορφύρου κάλυμμα εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν λόγχην εἰς τὴν χεῖρα, τὸν ἐντιμὸν ἐκεῖνον σιδηροῦργον, τὸν ἱκανὸν Μάξ Βερμόν, τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς μου, ὅστις ὡμοσε νὰ ὑπερασπισθῆ τὴν Ἀλίσσην ὡς ἰδίαν τοῦ θυγατέρα, καὶ μετὰ κίνδυνον τῆς ζωῆς του νὰ σώσῃ αὐτήν! Ὡ αἰσθάνομαι εἰσέτι ἑναυλον ἐν τῇ ἀκοῇ μου τὸν θρηνώδη στεναγμὸν τοῦ τέκνου, ὅτε τὸ ἀπέσπας ἐκ τῶν φιλημάτων καὶ τῶν ἐναγκαλισμῶν μου! Τὸ βλέπω εἰσέτι ἀκολουθοῦν με διὰ τῶν ἐκπληκτικῶν καὶ πλήρων δακρῶν ὀφθαλμῶν του! Ἀτυχῆς Ἀλίσση! πότε θέλω δυνηθῆ νὰ σ' ἐπανιδῶ! — Ναι ἡ εἰμαρμένη μᾶς κατέβλησεν, ὑπέλαβε μετὰ τρόπου σκληροῦ ὁ Κ. Φαβιέρ. Ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μας εἰς τὸ Μεξικὸν οὐδεμίαν εἰδήσιν ἔχομεν ἐκ τῆς Γαλλίας. Ἐκόμισα ἐνταῦθα τὰ λείψανα τῆς περιουσίας μου, τὸ πείγνιον ὅμως κατεβρόχθισε καὶ ταῦτα ἀσπλάγγως. Ἐπρεπε ν' ἀφήσωμεν τὰς παραλίους πόλεις καὶ νὰ φυγαδευθῶμεν εἰς τὰς ἐρήμους ταύτας. Τί νὰ κάμω ἤδη, ὅτε ἐξήντησα καὶ τοὺς τελευταίους μου πόρους; αἰσθάνομαι ἐν ἑμαυτῷ τὴν δύναμιν τῆς κατακρήσεως ἐνὸς θρόνου, καὶ ὅμως εἰς ποῖαν ἀθλίαν ἀγγαρείαν ὑπεχρεώθη νὰ μεταχειρισθῶ αὐτήν! Κατηναγκάσθη νὰ ζηλώσῃ τὴν τύχην τῶν καταδαμαζόντων ἀγρίους ἵππους οἵτινες καθ' ἑκάστην θέτουσιν εἰς κίνδυνον τῆς ζωῆς αὐτῶν διὰ τεμαχίδιον ἄρτου!

— Άλλά δεν δυνάμεθα, φίλε μου, να ζήσωμεν
λίγον τι καλλίτερα εις την έρημον ταύτην γω-
νίαν; άπήντησε μετά δειλείας η Έλισάβετ..

— Ούτε το δικαίωμα έχομεν πλέον να ζήσω-
μεν ένταυθα ως άισχιστοι πτωχοί, Κυρία, ανέ-
κραξεν ο εξόριστος. Από μιας ώρας, ματαίως προ-
σπαθώ να Σε κάμω να έννοήσης την φρικώδη
θέσιν εις ην εύρίσκομαι. Είναι ήδη η σειρά Σου
να με άκούσης και δυσι λέξεσιν θέλω Σ' άπο-
καλύψει το παρελθόν. Σου ήράσθην, Έλισάβετ,
διότι ήσουν πλούσια. Κατεστράφην όμως εκ δευ-
τέρου, όχι ένεκα των άνοησιών μου, άλλ' ένεκα
μιας επαναστάσεως. Σήμερον άπόλωσα ουχι μό-
νον πάντα τον χρυσόν οστις μας έμεινεν, άλλ'
έμεινα χρεώστης και επί πιστώσει!

— Και επί πιστώσει! επανέλαβεν η νέα γυνή
μετά νευρώδους φαικιάσεως,

— Ναι, υπέλαβεν ο ευγενής, και Συ μόνη δύ-
νασαι να με λυτρώσης της νέας ταύτης συμφο-
ρας, εάν με αγαπής! ουχι μόνον δύνασαι να με
λυτρώσης, αλλά και να με θέσης εις κατάστασιν
να ανακτήσω την περιουσίαν μας. Τουτο είναι με-
γίστη θυσία, ην εξαιτούμοι παρά Σου, αλλά Σε την
ζητώ διότι γνωρίζω ότι μετά πίστεως μ' αγαπή-
σαι και εάν μ' άπαρηθής, θέλω θεωρήσει τον έρω-
τά σου ως λέξιν άπλην και ματαίαν σιάν. Το
κατ' έμέ, δεν ζητώ να Σ' άπατήσω, Έλισάβετ, και
δεν παραβάλλω έμαυτόν προς τινα ήρωα ιδανικόν
ένώπιον των οφθαλμών Σου. Εν σοι ήγάπησα την
άφρωσιωμένην σύζυγον ητις θέλει με άποσπάσει
εκ της δυστυχίας, ως ήγάπησα την σώσασαν με
εκ της καταστροφής, ως ήγάπησα την μητέρα
του τέκνου μου, αλλά ήθελα μισήσει την γυναί-
κα εκείνην ητις, άρνούμενη πάσαν την άγάπην
της ήθελε με θυσιάσει δια κενών ύπονοιών!

— Ω! Γοντράν, δύνασαι να άμφιβάλης δι'
έμέ! Εψιθύρισεν εκείνη αλλά τί δύναμαι να κά-
μω; όμίλει!

— Εάν το θέλης, Έλισάβετ, άπήντησε μετά
θερμότητος ο Κ. Φαβιέρ, έντός οκτώ ήμερών εξο-
φλώ το χρέος μου, και ναυλώνω εγώ αυτός έν
πλοίον, όπως δοκιμάσω το εμπόριον περί ου Σε
ώμιλησα πρό όλίγου. Εάν επιτύχω με τα μαύ-
ρα ταύτα κτήνη, θέλομεν πλουτίσει, και άντι
να περιμένωμεν με τόσην άηδίαν ένταυθα είδή-
σεις του Μάξ Βερμάν, θέλομεν επανακάμψει εις
την Ευρώπην προς ανεύρεσιν της μικρας ήμών
Αλίσης.

— Αλίσης! επανέλαβεν η μήτηρ μετά βαθείας
αγαλλιάσεως. Αλίση! όμίλει λοιπόν, Γοντράν!
είπέ μοι, πώς δύναμαι ούτω μαγικώς να μετα-
βάλλω εγώ την άμηχανίαν μας εις ευδαιμονίαν;

Το μέτωπον του Κ. Φαβιέρ συνωφρωόθη. Στιγ-
μήν τινα ο ευγενής ούτος έφάνη ύφιστάμενος
αίσθημά τι άμηχανίας και δισταγμού, αλλά και
τουτο υπήρξε στιγμιαίον, διότι επανέλαβε μετά
σταθερας φωνής.

— Κατά την ώραν της φυγαδεύσεώς μας, Ε-

λισάβετ, Σε είδα να σύρης εκ του προσκνη-
ταρίου σου έν κιβωτίδιον εμπεπασμένον δια χρυ-
σοῦ και μαργαριτών.

— Ναι, Γονδράν!

— Το κιβωτίδιον τουτο δεν περιείχε το
πλούσιον κειμηλιούχιον των άδαμάντων, τους ό-
ποιους ο πατήρ σου σε προσέφερεν ως δώρον των
γάμων μας;

— Αυτό το γνωρίζεις επίσης καλώς ως εγώ,
φίλε μου.

— Οί άδάμαντες οῦτοι εισιν η περιουσία Σου
και οὔδέποτε ήθελα σε κάμει τον ελάχιστον περι-
αυτών λόγον, εάν δεν εύρισκόμεθα εις την ολε-
θριάν ταύτην άμηχανίαν!

— Τί λέγεις, Γοντράν; ανέκραξεν η δυστυχής
Έλισάβετ θεωρούσα αυτόν μετά συγκινήσεως· άλλ'
οί άδάμαντες οῦτοι δεν είναι κτήμα μου, διότι
έχω θυγατέρα· οί άδάμαντες οῦτοι εισιν η πε-
ριουσία, εισιν η προίξ της Αλίσης!

— Ω! επανέλαβε μειδιών ο Κ. Φαβιέρ, βε-
βαιώσου ότι δια του κιβωτιδίου τουτου υπό-
σχομαι να τριπλασιάσω την προίκα της θυγα-
τρός μας και να άποκαταστήσω την περιουσίαν μας.

— Άλλά δεν δύναμαι να Σε το παραχωρήσω,
Γοντράν! εψιθύρισεν η Έλισάβετ.

— Δεν δύνασαι να με το παραχωρήσης! υπέ-
λαβεν εκπληκτος ο εξόριστος και μετά τόνου άπει-
λητικου, και μετά προσώπου πελιδνώ, χρωμα-
τισθέντος. Και επί τίνι λόγω, Κυρία; λοιπόν ά-
πιστείτε προς έμέ;

— Όχι, ω! όχι, φίλτατέ μου, τῶ άπαντῶ η
νέα γυνή καταπεπληγμένη, άλλ' είναι αδύνατον!
αδύνατον! ω! πόσον είμαι δυστυχής!

— Ας πύσουν αι συνδιαλέξεις, τῆ λέγει αυθαδώς
ο Κ. Φαβιέρ, οί άδάμαντες με αναγκαιοῦν. Ποδείνας;
Τους περιμένω, Κυρία!

— Άλλά δεν έννοεῖς ότι δεν τους έχω πλέον;
ανέκραξεν η Έλισάβετ εμβρόντητος εκ του τρομεροῦ
βλέμματος του συζυγου της, εις το όποιον ειχε δια-
κρίνει λάμπον το πυρ της άποστροφής.

— Ψεύδος! άπαντῶ ο εξόριστος ριπτόμενος εκτός
της κλίνης και παραιτών όλην αυτου την προ-
σπεποιημένην άμεριμνησίαν. Μη ζητῆς να μ' εμ-
παίξης, Κυρία. Σκέψου ότι πρόκειται περί της ευ-
δαιμονίας και υπήρξεώς μου· σκέψου ότι άνευ της
καινης και τελευταίας ταύτης ελπίδος, δεν ήθελα
ποτέ τόσο τυφλῶς παίξει με την τύχην. Εάν
δεν έχω τους άδάμαντας τουτους, δεν με μένει
άλλο η το να καταστῶ κλέπτης, η να συντρίψω
δια πιστολίου την κεφαλήν μου! Ηδη άπάντη-
σόν με εκ νέου ότι δεν τους έχεις!

— Ω! Θεέ μου δεν με πιστεύει, λέγει η Έλι-
σάβετ. Άλλά δι' έλπος, Γοντράν, μήν μ' εμ-
μιλῆς τόσο σκληρῶς, μη με θεωρήσ μετὰ το-
σαύτης όργῆς! Εάν είχα το κιβωτιδιον τουτο,
ηδύναρην να έχω τόσοσν θάρρος ώστε να Σοι το
άπαρηθῶ!

— Άλλ' ο Κ. Φαβιέρ, άντι να καταπραυθῆ εκ

των τελευταίων τουτων λόγων, των προ-
φερθέντων δια σπαρακτικωτάτης φωνής, ερεθί-
εθη έτι μάλλον, διότι ανεγνώριζεν ότι η φωνή ην
ήκουεν, ήτο κραυγή της αληθείας. Πλησιάζας δε
προς την νεάνιδα, εδραξεν αυτην εκ του βραχίονος,

— Δεν έχεις πλέον τους άδάμαντας τουτους,
επανελαβεν, αλλά τί τους έχαμες, άθλία;

— Κατέθεσα το κιβώτιον παρά τῶ Μάξ Βερ-
μάν μετά του επανωφορίου του τέκνου, εψι-
θύρισεν η Έλισάβετ, ωχρά ως τεθηκυία, και αι-
σθανομένη καμπτόμενα τα γόνατά της.

(ακολουθεῖ)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ Ο Α.

Βασιλεὺς τῶν Βέλγων.

Λεοπόλδος (Γεώργιος, Χριστιανός, Φρεδερικός) ο
Α', βασιλεὺς τῶν Βέλγων, πρίγκηψ του Σάξ-Κό-
βουρ-Σαλφένδου και αδελφός του δουκός του Σάξ
Κόβουρ-Γόθα, εγεννήθη τῆ 16 δεκεμβρίου του
1790 έτους, λαμπράν δε και άρίστην λαβών
έγωγήν εισήλθεν εις τον ρωσικόν στρατόν υπό
τον τίτλον του στρατηγού, χάριτι της αυτου
αδελφής Άννης της Θεοδωρόβνης, γυναικός Κωνσταν-

τίνου του μεγάλου δουκός. Κατά δε την έν Ρωσ-
σία περιήγησιν του αδελφου αυτου, έν έτει 1808,
ο Λεοπόλδος ανέλαβε τας κυβερνητικὰς υποθέ-
σεις και συνώδευσε τον αυτοκράτορα Αλέξανδρον
εις το έν έρφοῦρτη συνέδριον. Άλλά τῶ 1810,
αναγκασθείς, δια του Ναπολέοντος τας άπειλάς,
να παραιτηθῆ της ρωσικῆς υπηρεσίας, αποκλει-
στικῶς εδόθη εκτοτε εις υπεράσπισιν των συμ-
φερόντων της οικογενείας του, χωρὶς όμως εκ του-
του να άλγωρήσῃ των τεχνῶν και επιστημῶν
Διό τῶ 1811, συνέδεσε συνθήκην μετὰ του βασι-
λέως της Βαυαρίας, προσδιορίζουσιν τα όρια των
δύο όμόρων κρατῶν. Κατά δε τῶ 1812 έπορεύ-
θη εις Βιέννην, εκείθεν δε επεχείρησε περιήγησιν
κατά τε την Ιταλίαν και Έλβετίαν, το δε επὶ
έτος 1813, μεταόληθέντων των γερμανικῶν πραγ-

μάτων επορεύθη πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρον διατρέποντα τότε ἐν Πολωνίᾳ ὡς δώσω λόγον αὐτῷ περὶ τῆς θέσεως τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν διαθέσεων τῶν γερμανικῶν λαῶν ὡς πρὸς τὴν ξένην δυναστείαν, ἠκολούθησε δὲ μέχρι Παρισίων τὴν βωσικὸν στρατὸν, πολλάκις λαβὼν εὐκαιρίαν, κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην, ν' ἀποδείξῃ καὶ ἀναπτύξῃ τὴν ἀνδρίαν καὶ τὰς στρατιωτικὰς αὐτοῦ ἀρετὰς, ἦλθε δὲ εἰς Ἀγγλίαν μετὰ τῶν συμμάχων βασιλέων τῷ 1814, καὶ τὸ ἐπιόν ἔτος παρέστη εἰς τὴν ἐν Βιέννῃ σύνοδον. Ἀνακληθεὶς δὲ, ἐνεκα τῆς ἐκ τῆς νήσου Ἑλλάδος ἐπανόδου τοῦ Ναπολέοντος, εἰς τὸν κατὰ τὸν Ῥήνον στρατὸν εἰσηλθε καὶ αὐθις μετ' αὐτοῦ εἰς Παρισίους, ἀλλὰ μετὰ τινα χρόνον ἀπῆλθεν, εἰς Βερολίνον πορευθεὶς.

Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ πόλει διακείμενος, προσεκλήθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀγγλίαν, ἰδίῳ, ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ περιηγήσεως, ἠράσθη αὐτοῦ ἡ τοῦ ἀγγλικοῦ στέμματος κληρονομία Αὐγούστα Καρλότα διὰ τῆς 16 Μαρτίου 1815, διάγγελμά τι τοῦ ἀντιβασιλεύοντος πρίγκηπος, πατρὸς τῆς ἡγεμονίδος, ἀνήγγειλεν εἰς τὰς δύο βουλὰς τὸν προσεχῆ ταύτης μετὰ τοῦ Λεοπόλδου γάμον.

Διὰ πράξεως δὲ τοῦ Συμβουλίου ὑπὸ χρονολογίαν 27 Μαρτίου ὁ πρίγκηψ τοῦ Σάξ-Κόβουρ Σαλφελδου ἐπολιτογραφήθη καὶ ἔλαβε μετὰ τοῦ δουκὸς τοῦ Κεντάλ τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐπὶ πάντων τῶν δουκῶν καὶ ἀνωτέρων τοῦ δημοσίου λειτουργῶν, πρὸς δὲ, τὸ ἀξίωμα τοῦ στρατάρχου καὶ εἰσοδὸν εἰς τὸ ἀνατοβούλιον. Οἱ γάμοι ἐπανηγυρίσθησαν τῇ 2 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους μετὰ πάσης λαμπρότητος, ἀλλ' αἱ ἐλπίδες τῶν Ἀγγλων ταχέως διεσκεδάσθησαν διότι τῇ 5 Νοεμβρίου 1817, ἡ ἡγεμονοποιία ἀπεβίωσε. Τότε σύνταξις ἐκ 50,000 λιτρῶν στερλ. προσδιωρίσθη τῷ πρίγκηπι Λεοπόλδῳ, ὅστις ἐξηκολούθησε διακείμενος ἐν Ἀγγλίᾳ ἐν τῷ εἰς Κλαρεμόντιον κτήματι αὐτοῦ ὑπὸ πάντων τῶν πρὸς μέγαν καὶ εὐγενῆ βίον περιστοιχιζόμενος μέσων.

Ἐν τούτοις τῇ 3 Φεβρουαρίου 1830, ἀποφασισθείσης τῆς τύχης τῶν ἐπαναστατημένων τότε καὶ ἠρωϊκῶς μαχομένων Ἑλλήνων, διὰ πρωτοκόλλου ἐν Λονδίῳ ὑπογραφέντος ὑπὸ τῶν μεγάλων Δυνάμεων προσφέρεται αὐτῷ ὁ θρόνος τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὸν τίτλον τοῦ πρίγκηπος ἡγεμόνος, καὶ ὁ Λεοπόλδος ἐδέχθη μὲν τὴν προσφορὰν ταύτην, ἀλλ' ὑπὸ τινὰς ὁρῶν οἰοί, τῶν Ἑλληνικῶν ἐρίων ἡ ἔκτασις, ἡ περὶ τοῦ ἀνεξαρτήτου τοῦ νέου κράτους καὶ περὶ οἰκονομικῶν βοηθημάτων ἐγγύησις. Ἐπειδὴ ὁμως αἱ μὲν τρεῖς προστατίδες αὐλαὶ δὲν ἀπεκρίθησαν ὀριστικῶς εἰς τὰς αἰτήσεις τοῦ πρίγκηπος, ὁ δὲ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Καποδίστριας ἐφαίνετο πολυπλασιάζων ταύτας τὰς δυσχερείας (διότι ἐλυπεῖτο βλέπων ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἡγεμόνος δὲν ὑπεβάλλετο εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους,)

καὶ ἐποιεῖτο ἐπιφυλάξεις ὑπὲρ τῶν δικαιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, περὶ οὗ ἡ συνέλευσις οὐδένα ἐποίησε λόγον, δόγμα δὲ τῆς Ἑλληνικῆς Γερουσίας, (10 Ἀπριλίου) σύμφωνον πρὸς τὰς παρατηρήσεις τοῦ Κυβερνήτου δημοσίως ὑπεστήριξε τὴν διατήρησιν τῶν Ἑλληνικῶν ἐλευθεριῶν καὶ ἀνέστη κατὰ τῆς ὑπὸ τῆς συνέλευσεως σχεδιασθείσης ὁροθετήσεως· διαρρήδην δὲ ἐξέφραξε τὴν εὐχὴν ὥστε ἡ Ἑλληνικὴ θεοσκεία νὰ ἦναι ἡ ἐπικρατοῦσα ἐν τῷ κράτει καὶ ὁ προσκληθεὶς νὰ βασιλεύσῃ ἐν Ἑλλάδι ἡγεμὼν ν' ἀσπασθῇ τὸ ὀρθόδοξον δόγμα· πάντα ταῦτα καὶ αἱ τοῦ Κυβερνήτου ἐπιστολαὶ αἰτινες ἔδωσαν αὐτῷ κακὴν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἰδέαν, πρὸς δὲ καὶ ἕτεροι ἴσως λόγοι ἄγνωστοι ἡμῖν κατέπεισαν τὸν Λεοπόλδον ν' ἀποποιηθῇ τὸ προσνεχθέν αὐτῷ στέμμα, ὅθεν τῇ 24 Μαΐου ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἐν Λονδίῳ Συμβούλιον τῶν συμμάχων τὴν παραιτήσιν αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἀποποιηθεὶς τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα ὁ ἡγεμὼν οὗτος εὖρε περιμένον αὐτὸν ἕτερον στέμμα ἄρτισυστάτου ἐπίσης κράτους, τὸ Βελγικὸν διότι τὴν Βελγικὴν προσεκάλεσεν εἰς ἀνεξαρτησίαν ἡ Ἰουλιανὴ γαλλικὴ ἐπανάστασις ἡ δὲ διπλωματία ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐκλογὴν τὸν Βέλγων τὸν πρίγκηπα Λεοπόλδον. Καὶ ἐφάνη μὲν ὁ δούξ τοῦ Λευχτεμβέργου πλειοτέρας ἀπολαμβάνων ἐν τῇ χώρᾳ συμπαθείας, ἀλλ' ὁμως ὑπερσεχύσασα ἐπὶ τέλους ἡ τοῦ Λεοπόλδου μερὶς ἐξελέξατο αὐτὸν βασιλέα τῶν Βέλγων τὴν 4 Ἰουνίου 1831. Κρίσιμοι δὲ ἦσαν οἱ καιροὶ ἐκεῖνοι, διότι τὴν Βελγικὴν ἠπέιλον νὰ λεηλατήσωσιν οἱ Ὀλλανδοί. Ἄλλ' ὁ ἡγεμὼν ἔθεσε καὶ αὐθις ὡς ὅρον τῆς ἀποδοχῆς αὐτοῦ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν τελευταίων προτάσεων τοῦ ἐν Λονδίῳ Συμβουλίου· ἐκπληρωθέντων δὲ τῶν ὅρων τούτων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου κατέλιπε τὴν Ἀγγλίαν, ἀπεβιβάσθη εἰς Βελγικὴν, ὑπεδέχθη εἰς Βρυξέλλας δι' ἐνθουσιωδῶν ἐπευφημήσεων, καὶ τῇ 21 Ἰουλίου ὀρκισθεὶς ἐπισήμως ἐνώπιον τοῦ ἀντιβασιλεύοντος Κ. Σουρλετίου Σοκίερου, τὴν διατήρησιν τοῦ συντάγματος καὶ τῶν νόμων τοῦ Βελγικοῦ λαοῦ, τὴν διαφύλαξιν τῆς ἰθνηκῆς αὐτονομίας καὶ τῆς ὀλοσχερείας τοῦ ἐδάφους, ἀνηγορεύθη βασιλεὺς τῶν Βέλγων ὑπὸ τὸ ὄνομα Λεοπόλδου τοῦ α'. Ἰπερήφανος, ὅτι ἐγενόμην Βέλγος διὰ τῆς υἰοθετήσεως ὑμῶν, εἶπεν ἀκολούθως ἐν τῷ λόγῳ του, θὰ θεωρῶ ὡς νόμον μου τὸ νὰ ἦμαι πάντοτε τοιοῦτος διὰ τῆς πολιτικῆς μου.

Ἄλλ' ὁ πρὸς Ὀλλανδοὺς πόλεμος δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐκτραγῇ. Οἱ Βέλγοι ἠτῶντο, ὁ δὲ Λεοπόλδος ὅστις ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν μέρους τινὸς τοῦ στρατοῦ ἀπεράσισε νὰ προσκαλέσῃ τὰ στρατεύματα ἅτινα ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις ἔθετο εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ. Οὐδὲν ἀντίστη εἰς τὴν ἀφίξιν τοῦ Ἀραυσιωνίου πρίγκηπος εἰς Βρυξέλλας, ὅτε ὁ γάλλος στρατηγὸς Γεράρδος ὑπερβάς τὰ ὄρια καὶ ἔχων ὑπ' αὐτὸν πεντήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν, (9 Αὐγούστου) ἔφθασεν εἰς τὴν μητρόπολιν ταύτην. Ἀλλὰ τοῦ βασιλέως τῶν Κάτω Χωρῶν, ἡ

νακαλέσαντος πάραυτα τὰ στρατεύματά του, οἱ Γάλλοι ἀπεσύρθησαν, ἐκτὸς σώματός τινος ἐκ μυριάων καὶ δισχιλίων ἀνδρῶν, ὅπερ ἔμεινεν ἐπὶ τινα ἔτι χρόνον ἐν Βελγικῇ ὅπως δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν βασιλέα νὰ διοργανίσῃ ἐκ νέου καὶ ἐντελῶς τὸν στρατὸν του.

Τῇ 8 Σεπτεμβρίου ὁ βασιλεὺς ἠνέφξε κατὰ πρῶτον τὰς βελγικὰς βουλὰς, τὰς συγκαλεσθείσας τῇ ἐλευθερᾷ τοῦ λαοῦ ψήφῳ, κατὰ τὸ ἐγγώριον σύνταγμα. Ἐζήτησε παρ' αὐτῶν ἔπειτα τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ παραδεχθῇ τὴν ἐξ 24 ἄρθρων συνθήκην ἢ ἡ συνέλευσις τοῦ Λονδίνου ἐπέβαλεν εἰς τὰ διαμαχόμενα μέρη, καὶ ἐπέτυχεν αὐτῆς, οὐχὶ ὁμως ἄνευ δυσκολίας, διότι οἱ Βέλγοι, ἀπολλύοντες δι' αὐτῆς τὸ Λιβούργον καὶ τὸ γερμανικὸν Λουξεμβούργον διεμαρτύροντο κατὰ τῶν ὅρων τούτων οὐχὶ ὀλιγώτερον τοῦ βασιλέως τῶν Κάτω Χωρῶν καὶ τῇ 15 Νοεμβρίου ἡ συνθήκη ὑπεγράφη ἐν Λονδίῳ.

Ἄλλ' ἡ Ὀλλανδία ἐπὶ πολὺ ἔτι ἠρνήθη νὰ ἀναγνωρῆσῃ ὡς κύριος ἔχουσαν τὴν συνθήκην ταύτην καὶ ἐχθρικῶς ὡς ἐκ τούτου διέκειτο πρὸς τὴν Βελγικὴν. Ἡ Ἀγγλία ὁμως καὶ ἡ Γαλλία ἐπέμειναν σύμφωνοι πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῆς ὡς ἄθλον δὲ τῆς ἐνώσεως ταύτης δύναται τις νὰ θεωρήσῃ τὸν γάμον τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων, πρώην πρίγκηπος Ἀγγλου, μετὰ τῆς πρωτοτόκου θυγατρὸς τοῦ πρώην βασιλέως τῶν Γάλλων Λουδοβίκου Ἰσαβέλλας, πριγκηπίσσης τοῦ Ὀρλεάν. Ὁ γάμος οὗτος ἐτελέσθη τῇ 3 Αὐγούστου 1832 εἰς τὸν πύργον τῆς Κομπιένης μετὰ μεγίστης ἀπλότητος καὶ διὰ τῆς διπλῆς καθιερώσεως δύο ἐπισκόπων, τοῦ μὲν καθολικοῦ, τοῦ δὲ διαμαρτυρουμένου. Μετὰ τινα δὲ χρόνον ἀπὸ τούτου, ἡ μὲν Γαλλία ἐπεχείρησε τὴν πολιορκίαν τοῦ Ἀνβέρ, ἡ δὲ Ἀγγλία ἀπέκλεισε τὰ παράλια τῆς Ὀλλανδίας.

Ἡ βασίλισσα τοῦ Βελγίου ἔτεκεν υἱὸν τῇ 24 Ἰουλίου 1833, ὅστις οὐδένα ἄλλον τίτλον ἢ τὸν τοῦ βασιλικοῦ πρίγκηπος ἔλαβεν. Ὁ δὲ Λεοπόλδος ἀνήγγειλεν ὅτι ἤθελεν ἀναθρέψῃ τὸν υἱὸν του εἰς τὰ δόγματα τῆς καθολικῆς πίστεως, τῆς ἐπικρατούσης ἐν Βελγικῇ, καὶ τὸ βάπτισμα ἐτελέσθη τῇ 8 Αὐγούστου, ἀλλ' ἡ ἐλπίς αὕτη τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς δυναστείας τοῦ Λεοπόλδου διεσκεδάσθη ταχέως, διότι τὸ παιδίον ἀπέθανε τῇ 16 Μαΐου 1834.

Τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας τὰ δραστήρια μέτρα ἠνάγκασαν τὸν βασιλέα τῶν Κάτω Χωρῶν νὰ συνομολογήσῃ μετὰ τῶν δυνάμεων τούτων τὴν συνθήκην τῆς 24 Μαΐου 1833, δι' ἧς προσεκαλεῖτο νὰ μὴ ἐπαναλάβῃ τὰς κατὰ τῆς Βελγικῆς ἐχθροπραξίας αὐτοῦ, περιμένων συνθήκην ὀριστικὴν, καὶ οὕτως ἡ παρά πάντων ποθευμένη εἰρήνη ἀποκατέστη. Οἱ δὲ Βέλγοι ἠσθάνθησαν τότε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνασχοληθῶσι περὶ τῶν ὀλικῶν τῆς πατρίδος αὐτῶν συμφερόντων καὶ περὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν θεομοθεσιῶν αὐτῶν.

Ὁ νόμος τῆς 1 Μαΐου 1834 ὥρισεν ὅτι θέλει εἰσαχθῆ ἐν Βελγικῇ τὸ σύστημα τῶν σιδηροδρόμων, ἕτεροι νόμοι ἐξέτειναν τὸ σύστημα τοῦτο καὶ σήμερον αἱ κυριώτεραι πόλεις τῆς χώρας ταύτης συγκοινωνοῦσι διὰ τῶν ὤρειων τούτων ὁδῶν.

Διὰ Β. διατάγματος τῇ 12 Φεβρουαρίου 1835, συνίστατο κατὰ τὴν Βελγικὴν τράπεζα ἐθνικὴ. Ἡ τράπεζα αὕτη διέκοψε τὰς πληρωμὰς αὐτῆς τῷ 1838, ἀλλ' εὖρε τὴν κυβέρνησιν γενναίον ἀντιλήπτορα καὶ βοηθόν. Ἡ βιομηχανία ἧτις τοσαύτην ἀνάπτυξιν ἔλαβεν ἐν Βελγικῇ, ἐπάσχευ ὁμως ἐνεκα τοῦ ξένου διαγωνισμοῦ, καὶ συνθήκαι σφοαὶ ἠνέφξαν αὐτῇ νέας διόδους. Αἱ μεταξὺ τῆς φιλελευθερίας ἢ φιλοσοφικῆς μερίδος καὶ τῆς μερίδος τῆς καθολικῆς διαμάχαι διελύθησαν διὰ τῶν διαλλακτικῶν μέτρων τῆς κυβερνήσεως τοῦ Λεοπόλδου, ὅστις ἐφρόντιζε νὰ κρατῇ τὴν ἰσορροπίαν μεταξὺ αὐτῶν. Ἐν τούτοις, παραχαί ἐσωτερικαί, ὑποκινούμεναι κυρίως ὑπὸ τῆς ἀραυσιωνικῆς μερίδος, ἐπέσυρον πολλάκις τὴν προσοχὴν τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων, ἀλλὰ κατηνύσθησαν διὰ τῆς βασιλικῆς φρονήσεως ὡς διεσκεδάσθη κατόπιν καὶ ἕτερα στρατιωτικὴ συνωμοσία ἧς ἀρχηγὸς ἦτο ὁ στρατηγὸς Βανδερμίσην καὶ ἧτις ἀπέδειξε τὸ ἀδύνατον τῆς ἐκπληρώσεως τοιοῦτου σχεδίου.

Ἄλλ' ἡ βασιλεία τοῦ Λεοπόλδου ἐξησφαλίσθη ἐτι μάλλον ἐν Βελγικῇ ὅτε τῇ 9 Ἀπριλίου 1835, ἡ βασίλισσα ἔτεκεν υἱὸν λαβόντα τὰ ὀνόματα Λεοπόλδος-Λουδοβίκος-Φίλιππος-Βίκτωρ. Τὰς ἐλπίδας δὲ τοῦ βασιλέως ἐνίσχυσε ἔτι ἡ τῷ 1837 γέννησις ἑτέρου υἱοῦ.

Φρουρὸς ἀγρυπνος τῆς εὐδαιμονίας καὶ πατρὸς φιλόστοργος τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτῷ λαοῦ, θεῖος μὲν τῆς βασιλείσεως τῆς Ἀγγλίας, γαμβρὸς δὲ τοῦ ἐξωθέντος καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀποθανόντος βασιλέως τῶν Γάλλων Λουδοβίκου Φιλίππου, ὁ Λεοπόλδος, διὰ τῆς περινοίας καὶ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ ἀρετῶν εἰλκυσε πρὸς ἑαυτὸν πάσας τὰ ἐγγωρίους πατρίδας καὶ δικαίως κατέστη ἀντικείμενον ἄκρας ἀφοσίωσεως καὶ λατρίας εἰς πάντα Βέλγων· ὅτε δὲ κατὰ τὸ 1848 ἅπας ὁ εὐρωπαϊκὸς κόσμος διεσαλεύετο, καὶ οἱ βασιλικοὶ θρόνοι τοσούτον βαθέως ἐκλονίσθησαν, παρουσιασθεὶς ὁ Λεοπόλδος εἰς τὴν βουλὴν τοῦ ἔθνους, εἶπε τὸ ἀξιωματικὸν ἐκεῖνο καὶ πλῆρες εὐγενοῦς ἀπαρνήσεως ἔπος. « Ἐὰν ἡ βασιλεία μου δὲν ἦναι ἀρεστὴ εἰς τὸ ἔθνος, εἰμὶ ἕτοιμος νὰ τὴν ἀποθέσω! » Ἄλλ' οἱ Βέλγοι τὸ ἴδιον ἑαυτῶν συμφέρον εἰδότες, συνεσφιγχθησαν ἔτι μάλλον περὶ τὸν βασιλέα των καὶ κοινῇ ὁσημέραι βαδίζουσι πρὸς τὴν εὐτυχίαν των.

Σήμερον ἡ Βελγικὴ ἔχει πληθυσμὸν πλέον τῶν 4 1/2 ἐκατομμυρίων, εἰσοδήμα δὲ ἐτήσιον 120 περίπου ἐκατομ. φράγκων, ἐξ ὧν 14 μόνον ἐκατομύρια εἰσπράττει ἐκ τῶν σιδηροδρόμων.

Ἀλλὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἐναρέτου τούτου καὶ ἀγαθοῦ ἡγεμόνος, βλέποντος εὐδαιμονοῦντας καὶ

εὐλογοῦντας αὐτὸν τοὺς ἀγαπητοὺς ὑπηκόους του ἐπεσκίασεν ἐσχάτως θλίψις σπαρακτικῆς διότι Λουδοβίκος Μαρία ἡ πριγκίπισσα τοῦ Ὁρλεάν, ἡ προσφιλεῖς καὶ γλυκεία σύζυγος αὐτοῦ, ἐτελεύτησε τὸν βίον τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀγούσα τὸ τεσσαρακωστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς.

Π. Γ.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Ἀγούστος καὶ Σεπτέμβριος.

Ὡραῖος ὁ ὀρίζων τῶν Ἀθηνῶν, καὶ περικαλλὴ τὰ περίχωρα. Καὶ οἰκοδομαὶ μεγαλοπρεπεῖς καὶ βλάστησις ἀκμαία κοσμοῦσιν ἤδη αὐτάς, οὐδὲ κείνται πλέον ἔρημα καὶ μεμονωμένα ἐν μέσῳ ἐρειπίων ὁ Παρθενῶν, τὰ Προπύλαια, τὸ Θησεῖον. Πᾶς ὁ ἐξωθεν ἐρχόμενος θέλγεται βλέπων τὴν μικρὰν ταύτην πρωτεύουσαν τοῦ μικροῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου. Ἡ δὲ κοινωνία ἔχει τι μικτὸν τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἔχει τι τοσοῦτον θεατρικὸν καὶ ἀττικὸν, ὥστε πᾶς Ἕλληνας ἑτερόχθων, καὶ μὴ, εὐχεται ἤδη νὰ διαμεῖνῃ σταθερῶς ἐν αὐτῇ...

— Ἄλλ' ἡμεῖς, Δανάη, φύγωμεν τὰς θερινὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Διθύνην των καὶ τὸν ὄχλον των, καὶ τὴν νεκρὰν καὶ τεναγώδη πολιτικὴν των. Παρέλθωμεν δὲ καὶ τὴν πόλιν τοῦ Ἑρμοῦ, τὴν ἀνθρωπίνην ταύτην μυρμηκίαν, τὴν βριθούσαν μὲν ἀργυρίου καὶ νεανίδων, βριθούσαν δὲ ἐμπορευμάτων καὶ νεολαίας ἐργολαβικῆς, (*) ἀλλ' ἐστερημένη χλόης, σκιάς, καλλονῶν καὶ ναμάτων.

Πνεύσωμεν τὰς αὔρας καὶ τὴν δρόσον τὴν ποντιάδα. Τὸ ἀτμόπλον συρίζει κ' ἐκπέμπει φλόγας καὶ καπνὸν μέλανα ἐκ τῶν σπλάγχθων του, ὥστε ζητοῦν νὰ δαπανήσῃ τὰς στενάς ἀγκάλας τοῦ καθεκάστην ὠραϊζομένου Πειραιῶς. Ἐπιβῶμεν τοῦ ἀτμόπλου, Δανάη. Ἴδου τὸ Αἰγαῖον, κ' ἐλαφρὸς, εὐθραυστος, εὐκίνητος, ἰδοὺ σαλεύει ἐπὶ τῶν κυμάτων, ὡς ἄλκυων, ὁ νησιώτης δρόμων. Λέγεις, Θεωρὸς ἐτοίμη νὰ πλεύσῃ εἰς τῆς Δήλου τὰς εορτάς. Τὸ Αἰγαῖον ναί, δὲν σάζει οὐδ' ἶχνος ἀρχαιοτήτων. Ὁ Ἔνετος, ὁ Γενουήσιος ὁ Λατίνος καὶ ἡ ἄλλη σπεῖρα τῶν ἐξευγενισμένων τούτων βαρβάρων ἐπέφερον μείζονα αὐτῶν φθορὰν ἢ ὁ Ὀθωμαν...

(*) Εἰς τὴν κυριολεκτικὴν σημασίαν δηλαδὴ ἐμπορικῆς. Ἀλλὰ πρῶτος συμπτώσις καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ λέξις ἐργολάβος εἶχε μεταφορικὴν τινὰ σημασίαν « Οἱ μὲν τοι ῥήτορες, λέγει ὁ Πολυδὸς δευκῆς, τὸ ἐργολαβεῖν ἐπὶ τοῦ ἐπηρεάζειν καὶ ἐνεπηρεάζειν λέγουσι » Ἰουλίῳ Πολυδ. Ὀνομάστ. Βιβ. Ζ. Κεφ. θ'. Ἐλεγον δὲ καὶ σοφιστὴν ἐργολαβῶντα, παρὰ Δημοσθένει, καὶ Πλάτων λέγει « ὑποκρίεται, χορραταί, ἐργολάβοι κτλ. ».

νός κατὰ τὴν Στερεάν, ἀλλ' αἱ νῆσοι αὐταὶ καὶ ἀδελφαί, ὁ ἀτρώγετος οὗτος πόντος καὶ ὁ οὐρανὸς οὗτος ὁ γλαυκός, ἀγνωστὸν διατὶ, πλέον τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῶν Προπυλαίων καὶ τοῦ Ἐραχθίου, μὲ μεταφέρουσιν εἰς τοὺς χρόνους τῆς πάλας δόξης, τοῦ ἀρχαίου βίου τῆς Ἑλλάδος. Τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Διότητος τὴν λατρείαν διεδέχθη λατρεία ἄλλη ὄντως ἁγία ὁ βωμὸς τῆς Δήλου κατεστράφη καὶ ἔρημον σήμερον τὸ κατοικητήριον τοῦτο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ βωμοὶ εὐαγεῖς τῆς Ἀειπαρθένου ἀνηγέθησαν εἰς τὰς πλείστας νήσους τοῦ Αἰγαίου. Καὶ ὁμοῦς πλανᾶται, εἰσέτι, φρονεῖς ἐπὶ τῶν νήσων, προκύπτει ἐκ τῶν κυμάτων ἡ ἐρατεινὴ σκιά τῶν ἐθνικῶν τούτων Θεοτήτων... καὶ ὅτε κατὰ νύκτα γαληνίαν, τὸν γλυκὺν ψιθυρισμὸν τῆς αὔρας, καὶ τὸν σιγαλὸν φλοῖσθον τῶν κυμάτων ἀκούεις ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ὡς νὰ πλήττωσι τότε τὴν ἀκοήν σου φθόγγοι τινὲς ὑποστένοντες καὶ ἀρμονικοὶ, ὥσει φθόγγος τῆς θεσπεσίας χώρας τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ὁ δρόμων οὗτος ὁ κομψὸς καὶ παρὰ τὴν προκυμαίαν ἠραγμένος εἶναι Τήνιος. Ἐπιβῶμεν αὐτοῦ, Δανάη, κόρη τῶν ὀνείρων καὶ τῆς φαντασίας μου, καὶ πλανηθῶμεν ὁμοῦ ἐπ' ἀτρώγετον καὶ οἴνοπα πόντον. Οἱ ναῦται λύουσι τὰ ἀπόγεια, ἀνασπῶσι τὴν ἀγκυραν, ἐκτείνουσι τὰ ἱστία καὶ ἰδοὺ, τὸ πλοῖον ἐτριξεν, ἐκινήθη, ὡς ἵππος ἀνακεκυφὼς καὶ χορμετίζων, καὶ ὤρμησεν ἐπ' ἄκρον ἡμέρα διολισθαίνων τῶν κυμάτων. Ὁ ἄνεμος πνέει σφοδρὸς καὶ ἀντίπρωρος, ἀλλ' ἀτρόμητος ὁ Τήνιος ναύκληρος. Δὲν χαλᾷ, οὐδὲ συστέλλει τὰ ἱστία, ἀλλ' ἀντερίζει μάλιστα πρὸς τὸν βορρᾶν, καὶ ἀναπετάσας ὀθόνην, δόλωνα, ἐρτίμονα καὶ φώσωνα, λοξοδρομεῖ ἤδη προσήνεμος καὶ ὀρμητικὸς, συρίζουσι δὲ αἱ κεραιαὶ καὶ οἱ ἐπίτονοι, καὶ τὸ πλοῖον κλίνει τὰ πλευρὰ του, καὶ τὴν πρῶραν ἐπιθίξει ὑπὸ τὸ κύμα.

Ἄφες Δανάη καὶ τὸ σκάφος ἡμῶν, ὡς τὸ σκάφος τῆς ζωῆς, ἄφες νὰ καταγεῶ τοῦ κινδύνου καὶ εὐθραυστον νὰ φέρεται ἐπὶ τῆς ἀβύσσου. Τὸ κύμα μεμηνὸς νῦν μὲν τὸ ἀνυψεῖ ἐπὶ τῶν νώτων αὐτοῦ τῶν ἀφριζόντων, νῦν δὲ τὸ βυθίζει λέγεις εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης. Ὁ δὲ δρόμων, ὥσει ἀντιμακρόμενος, διασείεται ὀλόκληρος, κλίνει ἐτερόρροπος!.. ἀνατρέπεται!.. βυθίζεται. Μὴ φοβοῦ Δανάη, ἡ ὀρμὴ αὐτῆ καὶ ὁ δρόμος τοῦ ἀραβικοῦ ἵππου σου, ὅταν ἐλαύνῃς διὰ τῆς μεγαρικῆς πεδιάδος, ὁ συριγμὸς καὶ ὁ τρόμος οὗτος εἶναι ὁ χρεματισμὸς του, καὶ τὰ ἱστία ταῦτα τὰ κολπούμενα ὑπὸ τῆς ἀκρατήτου βίας τοῦ βορρᾶ εἶναι ἡ χαιτὴ αὐτοῦ ἢ εἰς τοὺς ἀνέμους ἀφηνεμένη. Καὶ σὺ, Δανάη, ἐπὶ τὴν πρῶμνην ἱσταμένη τοῦ πλοίου, ὡς τὸ πνεῦμα τῆς τρικυμίας, ἄφες τὸν λευκὸν ἐαυτὸν σου, νὰ κυμαίνετ' ἐπὶ τοῦ πόντου. Ὡ! εἴθ' ἦσαν αὐταὶ μόναι αἱ τοῦ βίου τρικυμιαί! Ὁ ἄνθρωπος μόλις ἐφθασε φοβηθεῖς, καὶ κύμα κρουερὸν καὶ θάνατος ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς του, ὡς ὀμηρικοῦ τινος ἥρωος.

« Τοῦ σκοτούς ὅσσα κάλυψεν, λύθη δ' αὖθις ἡ ψυχὴ τε μένος τε. »

Δὲν μοιρολογοῦν τότε αὐτὸν γυναῖκες μοιρολογητρίαι, οὐδὲ καίουσι λαμπάδας κηροῦ ἐπὶ τοῦ λειψάνου του· κλαίει αὐτὸν ἡ οἰμωγὴ τῆς τρικυμίας καὶ δάδες πρὸς φαίνουσαι εἰς οὐρανὸν, ἐπιτελοῦσι τὴν κηδεῖαν του.

Μετὰ τετράωρον, μανιωδῆ πλοῦν προσωμί-σάμεν τέλος εἰς Τήνον. Μικρόθεν ἐτι διεκρίνοντο ἐναργῶς ὁ μεγαλοπρεπὴς ναὸς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ τὸ ὑψηλὸν, ἰδιότροπον αὐτοῦ κωδωνοστάσιον, μακρόθεν δὲ ἀντήχει ὁ θρυλὸς ἤχος τοῦ κώδωνος σημαίνοντος τὸν ἐσπερινόν. Ἀπέβημεν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει εἰπόμεθα αὐτῷ, πορευόμενοι καὶ ἡμεῖς εἰς προσκύνησιν. Περὶ ἄλλ' ἄλλαντες τὰς ἀρβύλους καὶ στενάς ἀγυῖας τῆς πόλεως, ἐξήλθομεν εἰς εὐρυτάτην τινα καὶ λιθόστρωτον λεωφόρον, ἧς μόνῃ ἡ ὄψις ἐνέπλησεν εὐφροσύνης τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Ἀνεμμένη καὶ ἐλευθέρη, πολλαχῶς δὲ σκιαζομένη ὑπὸ δένδρων ἢ ὀριζομένη ὑπὸ κήπων, ἡ ὁδὸς αὐτῆ ἐκτείνεται ὅσον σάδιον. Μετὰ παρέλευσιν πολλῶν μηνῶν ἔτερψαν τέλος τὴν ὄρασιν καὶ τὰ αἰσθητήριά μου χλόη καὶ σκιά καὶ νάματα, καὶ ὅτε εὐρέθην αἴφνης ἐπὶ τῆς εὐφροσύνης ἐκείνης ὁδοῦ, καὶ προσβαίνων ἡμέρα, εἶδον ἐνώπιόν μου τὰ προπύλαια τῆς μονῆς, ἔνθεν δὲ κ' ἔνθεν παγὰς ὕδατος ἀναβρουούσας, καὶ δένδρα πολυειδῆ σκιαζόντα καὶ συνήνητα τὸν εὐθυμον συρφετὸν τῶν προσκυνητῶν, τῶν πωλητῶν, τῶν κίνησιν, τὸν ἀλαλαγμὸν των, ἐνόμισα ὅτι μετεφέρθη εἰς νῆσόν τινα φανταστικὴν, ὁποῖας οἱ ἀρχαῖοι ἐπλαττον τὰς νήσους τῶν μακάρων. Ὡ, ναί! δότε εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν θάλασσαν καὶ τὰς αὔρας τῆς καὶ τὰς τρικυμίας τῆς, ἀλλὰ δότε συγχρόνως χλόην καὶ σκιάν διότι ὅπου λείπεται ταῦτα, ὁ ἄνθρωπος γίνεται ξηρὸς τὴν καρδίαν καὶ τὰ αἰσθήματα, ὡς τοὺς ἀρχμηροὺς καὶ καταξήρους βράχους τῆς Σύρου, εἰς τὰς ἀορμητικὰς καρδίας τοῦ ὠραιότερου ἡμίσεως τῶν κατοίκων τῆς.

Εἰσῆλθον εἰς τὸν περίβολον, ἐπεστρωμένον ποικιλοχρόις μαρμαροῖς, κοσμούμενον δὲ ὑπὸ δένδρων καὶ πῆδακος ὠραίου, καὶ ἀναβὰς τὰς μαρμαρινούς κλίμακας τοῦ ναοῦ παρέστην εἰς τὴν ἐσπερινὴν δέσιν (1) Προσκυνηταὶ παντὸς φύλου καὶ πάσης ἡλικίας καὶ τάξεως ἵσταντο μετ' εὐλαβείας ἀκροώμενοι τὸν ἐσπερινόν. Ὁ ναὸς ἐφωτοβόλει ἐκ τῶν λαμπάδων, τῶν λυχνιῶν καὶ τῶν πολυελαίων κ' ἐγένετο οὕτω καταφανεστέρη ἢ ἐσωτερικὴ αὐτοῦ λαμπρότης.

Ὅτε δὲ ἀπέλευσεν ἡ ἐσπερινὴ δέσις, τὸ πλήθος

(1) Εἰς τὸ προσεχὲς φυλλάδιον, μετὰ τῆς περιγραφῆς τῆς Τήνου, μιᾶς τῶν ἀξιολογωτέρων νήσων τοῦ Αἰγαίου, θέλωμεν περιγράψαι λεπτομερῶς τὰ τῆς ἱερᾶς Μονῆς τῆς Εὐαγγελιστρίας. (Εὐτέρπ. Τόμ. Ζ'. φυλλάδ. 25.)

διεσκορπίσθη εἰς τὰς στοάς, τὰ κύκλω τεταγμένα κελλία, καὶ τὸν περίβολον τοῦ ναοῦ.

Οἱ ξένοι προσκυνηταὶ ἀφ' ὅλων τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ αὐτῆς τῆς Τουρκίας συρρέουσιν, δὲν ἦσαν ἐφέτος πολυάριθμοι ὅσον ἄλλοτε. Μόλις ἠριθμοῦντο χίλιοι περίπου, ἐνῶ πολλάκις προσέρχεται πενταπλοῦς καὶ δεκαπλοῦς αὐτῶν ἀριθμός. Ἀλλὰ καὶ τῶν ὀλίγων τούτων τὰ δύο τοῦλάχιστον τρίτα ἦσαν ἐκ τοῦ ὠραίου φύλου, διότι αἱ γυναῖκες ἔχουσι μείζονα τὴν πίστιν, ὡς ἔχουσι καὶ μείζονα τὴν ἀγάπην, αὐτῶν δὲ, ὡς τῆς Μαγδαληνῆς « ἀφένονται αἱ ἀμαρτίαι αἱ πολλαὶ ὅτι ἠγάπησαν πολύ. »

Μάτην ὁμοῦς, Δανάη, μετὰ τῶν ξένων τούτων γυναικῶν ἐξήτεις πρόσωπόν τι ἕξοχα περικαλλές, ὀφθαλμῶν ὠραίων καὶ ἄγνων, καὶ βόδων ἀνθη ἐπὶ τῶν παρειῶν. Ἐλθε ἐπὶ τὴν στοάν ταύτην τὴν πρὸ τοῦ ἐπιτροπικοῦ, ὅπου ἵσταται ὁμιλος ὅλος νεαρῶν γυναικῶν καὶ θαύμασον τὴν ἀληθῆ καλλονήν. Εἰσὶν αὐταὶ γυναῖκες καὶ κόραι Τήνικαι, τὰς ὁποίας ὡς νὰ ἐπισκιάζῃ ἀληθῶς ἡ χάρις τῆς προστάτιδος τῆς νήσου των τῆς περικαλλεστέρης καὶ ἀγιοτέρας τῶν αἰώνων ὄλων Παρθένου τῆς Παναγίας.

Οὕτως αἱ Τήνικαι εἰσὶν αἱ ὠραιότεραι γυναῖκες τῆς Ἑλλάδος, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς πόλεως καὶ πολλῶν χωρίων οἱ μᾶλλον ἐξευγενισμένοι καὶ φιλόξενοι τῶν νησιωτῶν. Ἄλλ' ἔχουσιν αὐταὶ καὶ ἀρετὰς ἄλλας σπανίως ἀπκνητωμένας σήμερον ἐν Ἑλλάδι. Ματαινόμεναι τὸ πολὺ ὡς ἄνθη στερούμενα ἡλιακῶν ἀκτίνων, εἰς πόλιν, τὴν ὁποῖαν δὲν φαιδρύνει ἡ παρουσία τῶν νέων, διότι πάντες σχεδὸν οἱ ἄνδρες ἀποδημοῦσιν, αἱ κόραι ἀφίνουσι πᾶν γλυκὸν αἶσθημα νὰ νεκροῦται ἐν τῇ καρδίᾳ των ἄλλ' ἠγάπησάν ποτε; μόναι τότε τῶν ἐν Ἑλλάδι, διαμένουσι πισταὶ εἰς τὸ αἶσθημα αὐτῶν μέχρι τέλους, καὶ ἀποθνήσκουσιν ἐξ ἔρωτος μᾶλλον ἢ νὰ φανῶσιν ἐπιόρκοι καὶ ἀσταθεῖς. Ἐκ τῶν πολλῶν ἐρωτικῶν παθημάτων, ὅσα περὶ αὐτῶν διηγοῦνται ἀναφέρει τὸ ἐξῆς. Κόρη τις εἰς ἄκρον περικαλλές περιπαθῶς ἤρατο νεανίου καὶ ἀντηγαπάτο παρ' αὐτοῦ. Μετὰ πολυχρόνιον ἀμοιβαίαν ἀγάπην, οἱ γονεῖς αἴφνης δὲν τοῖς ἐπιτρέπουσι τὸν γάμον.

Ὁ νέος ὑποχρεοῦται ν' ἀναχωρήσῃ καὶ μὴ προῖξ πορευθεῖς εἰς τῆς φίλης του,

— Ἀγγελικῆ, τῇ λέγει, ἀναχωρῶ, δύναμαι νὰ ἀναχωρήσω. Ἰγίαινε.

— Ἀναχωρεῖς; . . . ἀπαντᾷ ἐκπληκτος ἡ νέα. Μ' ἀφίνεις λοιπόν. . .

Καὶ ἄλλας τινὰς λέξεις ἀκαταλήπτους ψιθυρίσασα, καὶ ἐν ἄχ! φωνήσασα, ἔπεσεν ἀναίσθητος ἐπὶ τῆς ἑδρας τῆς.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας, τὴν τάλαιναν! τὴν ἐξέφερον νεκρὰν τῆς πατρικῆς οἰκίας τῆς, καὶ ὁ φίλος τῆς δὲν ἦν παρὼν ἵνα χύσῃ κἄν δάκρυά τινα ἐπὶ τοῦ ἀψύχου λειψάνου τῆς.

Οἱ ἄνδρες! ὦ! ἀείποτε ἐπιζῶσι τοιοῦτων κα-

ταπτροφῶν, ταχέως δὲ καὶ αὐτὴ ἡ μνήμη τῆς ἀγαπωμένης κόρης ἐξαλείφεται τῆς καρδίας των.

Κατὰ τὰς ἐξῆς ἡμέρας περιήλθον καὶ τινὰ χωρία τῆς νήσου καὶ πανταχοῦ μ' ἐξέπληξε τῶν θέσων τὸ τερπνόν, τὸ φιλόξενον τῶν κατοίκων καὶ ἡ καλλονὴ τῶν γυναικῶν, ἀλλ' ἐνόσω εἰσι νεαραὶ, διότι παραδόξως πως ταχέως ἡ καλλονὴ αὐτῆ φθείρεται, καὶ ἡ τριακοντούτης γυνὴ δὲν εἶναι πλέον ἢ αὐτὴ, οὕσα εἰκοσαετής.

Ἄλλ' ὅτε, Δανάη, ἐπορεύθη καὶ εἰς τὴν γυναικίαν μονὴν, τὴν κειμένην εἰς ἀπόρρωγὰ τινὰ καὶ ὑψηλὴν κατωφείριαν, ὅτε παρέστην εἰς τὴν παράκλησιν ἢν ἐψάλλον γλυκυφώνως αἱ νύμφαι αὐταὶ τοῦ Χριστοῦ, ὦ! τότε σ' ἐνθυμήθη, Δανάη, ζωηρότερον.

Ποσάνικς καὶ σὺ δὲν κῆχῆθης ν' ἀσπασθῆς τὸν μοναχικὸν βίον. Κόρη παραδόξος, διότι δὲν σ' ἐνόησεν ὁ κόσμος, περιφρονοῦσα τὴν κουφότητα τῶν ἀνδρῶν καὶ ἔτι πλέον ἀσυμβίβαστος, πρὸς τὴν ματαιότητα τῶν δημηλικῶν σου καὶ ὄλου ἐν γένει τοῦ θελκτικῆ ἀλλὰ καὶ πονηροῦ φύλου σου, ἔχουσα ψυχὴν, πρὸς ἣν ψυχὴ ἄλλη δὲν ἀνταπεκρίθη, διότι ἀπὸ μέσου τῆς κοινωνίας ἐξέλιπον αἱ ποιήσεις καὶ αἱ θεῖαι αὐτῆς ὑπαγορεύσεις, ἔχουσα, λέγω, ψυχὴν ἀλγοῦσαν καὶ ἄθυμον, πολλάκις, Δανάη ἐζήτησας ἔρημὸν τινὰ καὶ ἀποκισμένην γωνίαν, εἰς μονιδριόν τι γυναικίον, ὅπου, ὡς εἰς ἄσυλον καταφύγιον, νὰ ἐγκαταβιώσῃς.

Οὕτως, ἑτεροπλανῆς πέτεται ἡ τρυγῶν, πληγωθεῖσα κατὰ τὴν πτέρυγα, καὶ ζητεῖ ρευματιάν τινὰ μεμονωμένην ἢ πηγὴν θαμνόφυτον, ἐνθα ἢ να ἰαθῆ ἢ νὰ ἐκπνεύσῃ.

Ὅτε ἐν τῷ ναῷ, κτίσματος ἀρχαιοτάτω, εἶδον συιερχομένας, ἅμα ἠχῆσαντος τοῦ κώδωνος, τὰς μελανεῖμονας ἐκεῖνας γυναῖκας, εἰς ὧν τὰς ὄψεις ἀπεικονίζετο ἡ γαλήνη καὶ ἡ μακαριότης, εὐδαιμόνισα αὐτάς. Πόσαι δὲ τῶν γεροντισσῶν τούτων εἰσὶ νέαι καὶ ἀθηραὶ εἰσέει καὶ περικαλλεῖς! Εὐτυχεῖς ὅσαι κατεσκῆνωσαν ἐνταῦθα, ἄγυστοι τῶν τοῦ βίου πικριῶν, ὡσανεὶ προλαβοῦσαι τὴν τρικυμίαν καὶ ἐγκαίρως προσορμίσασαι εἰς νήνεμον λιμένα. Εὐτυχεῖς δὲ καὶ ὅσαι, μεταξὺ κλυδωνιζόμεναι καὶ ναυαγοῦσαι, εἰς τὸν ὄρμον τοῦτον τὸν ἄγιον περιώθησαν. Αἱ χαραὶ καὶ αἱ θλίψεις, τὰ πάθη καὶ ἡ ματαιότης ἢ τοῦ βίου εἰσὶ ξένα πλέον εἰς αὐτάς, πρὸ πάντων δὲ αἱ θλίψεις, διότι θλίψεων καὶ πικριῶν μάλιστα γέμει ἡ ὑπαρξίς τῆς δυστήνου γυναικός. Μαῦρον ῥάσον περιέβαλε τὰ σώματά των, καὶ μαῦρον κάλυμμα περιέκλεισε τὰς κεφαλὰς των. Ἀπεκόπη δὲ ἡ ἠδῶσα καὶ ἀθηρὰ κόμη των, ὡσπερ ὀλοκαύτωμά τι προσφερόμενον εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἀειπαρθένου, διότι καὶ αὐταὶ τὴν παρθενίαν καὶ ἀγιότητα τοῦ βίου ἐνεδύθησαν. Σπανίως μὲ κατανύσσει ἡ ὄψις μοναχοῦ. Ἰποθέτω αὐτὸν καὶ ὑπὸ τὸ ψυχρὸν τοῦ ἀσκητοῦ ῥάσον, διασώζοντα τὰ πάθη, τὰς μερίμνας τῆς ζωῆς. Ἄλλ' ἡ μοναχὴ διεγείρει πάραυτα τὴν

ιδεάν τῆς μετανοίας, τὴν ιδεάν θλιβεροῦ τινος δράματος ἐν τῷ βίῳ, ἐνδουμένη δὲ τῷ σχῆμα, ἀποθέτει ἀληθῶς, εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ κοινοβίου, πᾶσαν μερίμναν καὶ διάνοιαν βιωτικὴν.

Μετὰ τριήμερον διαμονὴν εἰς τὴν νῆσον ταύτην, ἐπέβη αὐθις τοῦ Τηνίου δρόμωνος κ' ἐπεραιώθη εἰς Σύρον, τοῦ ἀνέμου ἤδη πνεόντος ἐξ οὐρίας. Ἡ Τήνος σήμερον ἤθελεν εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῶν Κυκλάδων καὶ ἔχει τὸ ἐμπόριον τῆς Σύρου, ἂν οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἢ μᾶλλον ἢ ἀριστοκρατεῖα, δὲν ἐδίωκον, ἀλλὰ προσήλκον τοὺς δυσυχεῖς ἐκεῖνους φυγάδας Χίου, Κυδωνεῖς, Σμυρναῖους, Ψαριανούς, Κρήτας, οἵτινες κατ' ἀρχὰς νὰ σώσωσι μόνον ἐζήτουν τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐλευθερουμένης Ἑλλάδος, ἀλλ' ἔπειτα ἐγένοντο οἱ δημιουργοὶ τῆς ναυτιλίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τοῦ πλοῦτου τῆς Ἑλλάδος. Τότε παρουσιάσθη ἡ ἔρημος καὶ πετρώδης ἀλλ' εὐλίμενος Σύρος, ἣτις ἐν βραχυτέρῳ τῶν εἰκοσιν ἑτῶν διαστήματι, ἐγένετο μὲν ἡ πρώτη πόλις τῆς Ἑλλάδος καὶ μία τῶν ἐμπορικωτέρων τῆς Μεσογείου, ἀλλ' ἔμεινε πάντοτε ἄγονος καὶ ξηρὰ.

Μικρότατα μὲν ἀλλ' ἄξια τὰ Τήνια πλοιάρια, ἢ ὡς λέγονται κοινῶς περάματα, μόλις χωροῦσιν ἀνέτως ὀπισθοῦν τριάκοντα ἐπιβάτας, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν πανηγύρεων λαμβάνουσι πολλάκις περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα προσκνητὰς παντὸς φύλου, πάσης τάξεως. Ἡ νέα αὐτὴ ἡ εὐστοχος καὶ περιχαρὴς εἶναι νεόνυμφος. Ἐταξε τῇ Εὐαγγελιστρίᾳ ν' ἀνάψῃ λαμπάδα ἴσην ἑαυτῆς, ἅμα, τυχοῦσα νυμφίου. Ἐκεῖνη δὲ ἢ ἐν λευκῷ ἱματίῳ, ἢ τὸ ἀνάστημα ῥαδιῆ, ἢ γλαυκῶπις καὶ παρὰ τῇ γραίᾳ μητρὶ αὐτῆς καθημένη καὶ κλίνουσα νωχελῶς τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς, ἐλυτρώθη ἀπὸ φοβεροῦ τινος κινδύνου, ἀπὸ παραπροσύνης προελθούσης ἐκ τῆς ἀπιστίας ἀγαπωμένου νεανίου. Ἡ καλὴ μήτηρ αὐτῆς ἔταξε νὰ φέρῃ δῶρόν τι πολυτιμον τῇ Παναγίᾳ χάριν τῆς ἰάσεως τῆς θυγατρὸς τῆς καὶ ἦλθον ἐνταῦθα φέρουσαι τὰ δῶρά των. Ἄλλη τις, μόνη σχεδὸν ἀπὸ μακρυνωτάτων χωρῶν ὀρμωμένη, ἔρχεται νὰ προσκυνήσῃ τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα καὶ νὰ κομίσῃ ἐξ Ἀνατολῶν σμύρναν καὶ λίθον. Ἐκ τῶν προελθουσῶν ἐφέτος πολλὰ ἦσαν καὶ ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ὁ ἰδὼν τὰς ζωηρὰς αὐτάς καλλονὰς τῆς μεσημβρίας ἐπέθετο, ὅτι αἱ ὄχθαι τοῦ Νεῖλου δὲν γεννώσι μόνον κροκοδείλους, ἀλλὰ καὶ κόρας περικαλλεῖς καὶ μελανοφθαλμοὺς.

Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ πάλιν ἡ Σύρος καὶ οἱ βράχοι τῆς, οἱ γυμνοὶ λόφοι τῆς νήσου καὶ ὁ ἐπάλληλος σωρὸς τῶν οικιῶν τῆς. Φεύγει, Δανάη, τὴν νῆσον ταύτην, διότι δὲν εἶναι πλέον ἢ Συρίν νῆσος τοῦ Ὀμήρου . . . ἀγαθὴ μὲν, εὐδοτος, εὐμηλος . . . »

Δὲν βάλλει πλέον ἐπ' αὐτῆς τὸν πόδα, ἀργυροτόχος Ἀπόλλων, Ἀρτέμιδι ξύρ. Ὁ Ἐρμῆς δὲ ἔχων χρυσοῦν βαλάντιον ἰδρυσεν ἐν αὐτῇ τοὺς βωμοὺς του, καὶ οἱ καθ' ἡμᾶς Σύριοι, ὡς ἄλλοι τινὲς Ἀσ-

σύριοι, προσκυνοῦσι κύκλῳ τοῦ βωμοῦ τούτου περιστοιχότες τὸ χρυσοῦν εἶδωλον τοῦ Βαάλ.

Εἰδότες δὲ τί ποιοῦσι κατέτρεψαν πάντας τοὺς ἄλλους βωμοὺς, τοὺς βωμοὺς τῶν Χαρίτων, τοῦ Ἐρωτος καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἄλλ' ἰδὲ, Δανάη, καὶ τὰς χαριέσσας ἐκεῖνας νέας, αἰτινες, δίκην ἀλκυόνων, θάινουσι κατὰ τὰς ἀνωφερεῖς ὁδοὺς καὶ τοὺς βραχῶδεις περιπάτους τῆς πόλεως των.

Σεμναὶ καὶ συνεσταλμένοι, καὶ ἂν μὴ ἰταμαί, ὡς αἱ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ περικαλλεῖς ὡς αἱ Τήναι, ἀλλὰ λίαν χαριέσσαί, μόλις τοξέουσιν ἐπὶ σὲ λαθραῖόν τι βλέμμα καὶ παρέρχονται.

Κατακεκλιμένοι ὄλην ἐβδομάδα εἰς τὰ στενόχωρα οἰκήματά των, ὡς εἰς γυναικωνίτας τινὰς, καὶ ὄλην ἐβδομάδα ἐστερημένοι τῆς ὄψεως τῶν ἀνθρώπων, διορῶσαι δὲ μόνον θάλασσαν καὶ οὐρανὸν, ἐξέρχονται κατὰ πᾶσαν ἐροτάσιμον ἡμέραν καὶ τότε μόνον καλλωπίζονται καὶ στολιζονται μετὰ χάριτος. Διὰ τοῦτο φεύγουσιν ἐντρομοί, ὡς δορκάδες δειλαὶ καὶ μελανοφθαλμοὶ τῶν δρυμῶν, τὴν συνάντησιν τῆς νεολαίας, ἣτις ἀτολμος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς οἰκίας, περινοστεῖ κύκλῳ, λεληθὸς τι τηρεῖουσα βλέμμα καὶ μειδίαμα.

Ἄλλ' ἔτυχες ποὺ αὐτὰς συνηθροισμένας εἰς τὸ αὐτό; Ἀνθῶν ὄλος εὐώδης καὶ πολυανθῆς παριστάται σοι, [καὶ ἄγονεῖς ποῖον ἀνθῶνα πρῶτον νὰ θαυμάσῃς ἢ νὰ δρέψῃς, διότι ἐδῶ οἱ λευκοὶ ἴασμοι τῆς Χίου, ἐδῶ καὶ αἱ χρυσομηλαὶ καὶ ῥοδοδάφναι τῆς Κρήτης, ἐδῶ καὶ οἱ ὑάκινθοι τῆς Σμύρνης, τῶν Κυδωνιῶν, τοῦ Βυζαντίου. Δανάη, βλέπω σε ἐν τῇ ποιήσει καὶ τῇ κερθενίᾳ τῆς καρδίας σου προτιμῶσαν τὸν λευκὸν, τὸν τρυφερὸν καὶ εὐώδη ἴασμον, καθὼ ἐμβλημα τῆς ἐρασμιότητος (1) ἐκλέγουσαν δὲ καίτην ῥοδοδάφνην, τὸ ἐμβλημα τοῦ εἰλικρινοῦς ἔρωτος ἧς δὲν μνημονεύει μὲν ἡ νέα ἤδη Ἑλληνὶς Μοῦσα, φέρονται ὁμοῦ οἱ ἐξῆς δύο δημῶδεις στίχοι.

« Ἄν ἦναι φίλος ἄς χαρῆ, ἂν ἦν ἐχθρὸς ἄς σκάση, « Τῆς ῥοδοδάφνης τὸ νερὸ νὰ πιῇ νὰ τοῦ περάσῃ. »

Πολλοὺς θέλεις εὖρει συμφωνοῦντας μετὰ σοῦ... Ἄλλ' ὀλίγοι ὁμοῦ οἱ δρέποντες τὰ ἀνθη ταῦτα, καὶ ὁ Ἰμέναιος ἀφίειν τὰ πλεῖστα νὰ μαραίνονται, φεῦ! καὶ ν' ἀπανθῶσιν εἰς τὰ στελέχη των...

Ὁ Ἰμέναιος σήμερον συμμαχεῖ μετὰ τοῦ ἐμπολαίου Ἐρμού, καὶ οὐδεὶς ἢ οὐδεμία νυμφεύεται, μὴ ἔχουντος τοῦ χρυσοῦ. Ἰδοὺ δὲ πόθεν διαλύονται ἐνίοτε καὶ ἀρραβῶνες, καὶ οἱ νυμφεῖοι μένουσιν εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ, διότι δὲν ἔχουσι τὴν γενναιότητα νὰ εἰπῶσιν ὡς τὸν ἦρωα τῆς Κωμωδίας τοῦ Ponsard

. . . Je ne vendrai ni mon corps ni mon âme
Je ne me mairérai que pour aimer ma femme.

(1) Ὅρα τὸ λεξικὸν τῆς τῶν ἀνθῶν Γλώσσης ὑπὸ τῆς Κ. Π. Μπορέλη ἐν τῷ ὠραίῳ πονήματι αὐτῆς Πρωϊνῆς δροσσοῦ Σταγόρες δύο.

(Honneur et Argent).

ὦ! δὲν πωλῶ τὸ σῶμά μου, ἀλλ' οὔτε τὴν ψυχὴν μου, Νυμφεῖομ' ἵνα ἀγαπῶ μόνον τὴν γαμετὴν μου.

Λεῖπει βεβαίως ἀπὸ τῆς Σύρου ἡ Κηρισία, ἡ Πεντέλη, ὁ Πειραιεὺς, τὸ Ἀμαρούσιον. Αἱ ἐξοχαὶ αὐτῆς δὲν εἶναι ὑλόεσσαί, χλοεραὶ καὶ πολυπῆδαιες, ἀλλ' ἔχουσι καὶ αὐταὶ τὸ τερπνόν των, διότι εἰς Χροῦσα, εἰς Ἐπισκοπεῖον καὶ λαμπραὶ οἰκίαι ὑπάρχουσι, τῆς πρώτης δὲ ἰδίως ἡ ποικιλία καὶ ὀρίζων εἶναι τερπνότατα, βλαστάνει δὲ ποὺ καὶ θάμνος τις πράσινος μετὰ τῶν θρόων, καὶ τέρπει τὰς ὄψεις σου. Ἰδοὺ δὲ τὰ Τάλαρτα, τὸ Μάνα, ὁ Κοῖμας, ὡς φωλεαὶ τινες ἀθηραὶ ἐρριμέναι ἐν μέσῳ ἐρημίας. Ἀρκοῦν εἰς ἡμᾶς ταῦτα. Δι' ὑμᾶς δὲ αἱ Ἀθηναὶ καὶ αἱ ἀπολαύσεις τῆς, τοῦ ὑμᾶς ὁ Πειραιεὺς μετὰ τῆς μικρᾶς θαλάσσης του, καὶ τῶν Ναιζίδων αὐτοῦ, τῶν λουομένων εἰς τὸ χλιαρὸν κύμα τῆς, ὅπερ γογγύζον κρὶ περιχαρὲς ἠσπάζετο ἐπὶ δύο μῆνας τὰς λευκὰς ὠλένας καὶ τὰ ὑποσειόμενα στήθη τῶν νεανίδων τούτων νυμφῶν. Δι' ὑμᾶς καὶ ἡ Κηρισία, τὸ χλοερὸν τοῦτο ἐνδιαίτημα τῶν αἰσθηματικῶν τῆς Ἀττικῆς κυριῶν, ὑπὸ τὰ σκιέντα ἄλση τοῦ ὁποῖου ἐγκρύπτεται λάθρα ὁ πολυμήχανος, ὁ παμπόνηρος παῖς τῆς Ἀφροδίτης.

Ἄλλὰ, χαῖρε, Δανάη! τερπναὶ καὶ ὠραῖαι αἱ Ἀθηναὶ καὶ μέγα τι δι' ἡμᾶς τοὺς μικροὺς ἐπαρχιώτας, ἐγὼ ὁμοῦ προτιμῶ τὴν περιβόητον Ἐρμούπολιν μας, τὰς δροσοφόρους αὔρας τῆς, τὸ χρυσοῖον τῆς, καὶ τὰς δειλὰς κόρας τῆς. Ἡ Σύρος δὲν ἔχει τοὺς πνιγηροὺς καύσοντας τῆς πρωτευούσης, τὸν κοινορτόν τῶν ἀγίων τῆς καὶ τὸν πηλὸν τῆς πολιτικῆς τῆς. . . Καθ' ὃν χρόνον σύμπασα Ἀνατολὴ καὶ Δύσις συνταράσσεται καὶ συγκινεῖται εἰς Ἀθήνας κινοῦνται αἱ τράπεζαι μόναι καὶ λαλοῦσι, λιμναζοῦσι δὲ καὶ σιγῶσι τὰ πνεύματα καὶ τὰ Βουλευτήρια, ὡς ἂν ἐμῶρανεν αὐτὰ Κύριοι, καὶ τίς οἶδε;

Μωραίνει Κύριος λαὸν ὃν βούλεται ἀπολέσαι, δηλαδὴ ὑμᾶς, τὸν ἀμαρτωλὸν λαὸν τῆς πρωτευούσης, ὅς οὐκ ἠβουλήθη συνιέναι, καίτοι ἔχων τὸ τρομερὸν παράδειγμα τῆς γείτονος πόλεως τῶν δυστυχῶν Θηβῶν, τὰς ὁποίας ἀναιτίως καὶ ἀνθρώποι καὶ σεισμοὶ καταστρέφουσιν· ἀλλ' εἰπόντες περὶ Θηβῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ χύσωμεν δάκρυα οἰκτιρμού ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τῶν δυστυχῶν ἀδελφῶν μας, τῶν Θηβαίων, οἵτινες εἰσέτι ἀνέστιοι καὶ ἄστεγοι μένουσιν εἰς τὸ ὑπαιθρον. Δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ μὴ ἐπαινέσωμεν καὶ τὴν Κυβέρνησίν μας, ἧς ἐσπευσε παντὶ μέσῳ νὰ συνδράμῃ αὐτοῦς, καὶ ἠδὲ πάνταχόθεν ἐντὸς τε καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὁμογενεῖς συνεισφέρουσι γενναίως πρὸς ἀνακούφισιν πεντακισχιλίων ψυχῶν. Ἡ Ἑλλὰς ἐπέπρωτο νὰ πάθῃ, καίτοι ἀναγεννωμένη, ὅλας τὰς συμφοράς, τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ ῥίπτει κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος . . .

Ο ΛΟΥΣ ΝΑΡΒΑΕΖ.

Ο πρωτεύσας καθ' ἕνας τὰς ἐμφυλίου ταραχὰς τῆς Ἰσπανίᾳ Ναρβαεζ, κατέστη δημοτικὸς εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ εἶναι ὀνομαστός σήμερον εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἄλλ' ἡ εὐνοια τῶν ἡγεμόνων ὁμοιάζει εἰς τὰ κύματα τῆς ἀστάτου θαλάσσης καὶ ὁ πρὸ μικροῦ κραταῖος καὶ εὐνοούμενος Ναρβαεζ ἀποστέλλεται μακρὰν τῆς πατρίδος ὡς πρέσβυς μὲν διορισθεὶς παρά τινι τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, ἔργῳ δὲ εἰς ἐξορίαν ἀποπεμπόμενος.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Τῇ Κυρίᾳ Ε. Γ.

Πῶς ἐγὼ, θνητὸς, τὰ ὕψη τῶν αἰθέρων σου νὰ φθάσω;
Σ' ἀτενίζω, ἀλλὰ μάτην ἀγωνίζομαι νὰ θλάσω,
Τὸν δεσμὸν μου τὸν θνητὸν.

Ἦλὴν τῶν ποιητῶν ἡ γλῶσσα εἶναι γλῶσσα τῶν
χαρίτων,
Ἐῶμαι λίθανος, εὐφραίνων τοὺς ναοὺς τῶν θεοτήτων,
Καὶ τὸν λίθον αὐτόν,
Ὡ θεά, εἰς τὸν ναὸν σου εὐσεβῆς σου λάτρυς καίω
Καὶ εἰς ἐκστάσεων εὐρείας ἀτμοσφαιρᾶς ἔνθους πλέω.

Σύρος.

ΜΥΡΩΝ.

Ἄσρατιον.

Ἄνθος ἐκ θελητῶν ἐρύων,
Ἄλλὰ ὡς ἡ πέτρα κρύον,
Φεῦ, ματαίως σὲ φωνάζω.

Μάτην χεῖμαρροι δακρύων.
Ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου τρέχουν,
Διὰ σὲ, μάτην στενάζω

Δύναμιν μαγνήτου ἔχουν,
Δι' ἐμὲ οἱ ὀφθαλμοί σου.

Ἄλλὰ σὺ δὲν συγκινεῖσαι,
Δὲν πονεῖς, οὐδὲ λυπεῖσαι
Δὲν θερμαίνεται ἡ ψυχὴ σου.

Νέου βόδου ἔχεις χρῶμα,
Μαγνητίζον ἔχεις ὄμμα,
Ὁμοιάζεις Θεῶν, ἦτις,

Κατοικεῖ Ὀλύμπου δῶμα.
Πλὴν ψυχὴν ἔχεις σκληρὰν,
Ὡ! σκληρὰν ὡς ὁ γρανίτης.

Σ' εἶδα κ' ἔφυγε μακρὰν
Ἄπ' ἐμὲ ἡ ἡσυχία,

Τὴν ζωὴν μου περνῶ κλαίων,
Καὶ οὐδὲν μ' εὐφραίνει πλέον,
Εἰρή μόν' ἡ ἐρημία.

Σύρος.

Μ. Θ. Μ.

Ο ΨΑΡΑΣ ΚΑΙ Η ΒΑΡΚΟΥΛΑ.

1.
Φύσα, φύσα, ζεφυράκι
Μὲ τὰ δλόχρυσά φτερά
Φύσα, φύσα εἰς τὸ πανάκι
Τῆς βαρκούλας μου γλυκά.

2.
Καθὼς σχίζουν τὰ κουπιά μου
Τ' ἀσημόχυτα νερά
Τρέχα σὺ περιστερὰ μου
Σ' τοῦ πελάου τὴν ἀγκαλιά.

3.
Δὲν γυρεύω ἐγὼ ὁ καυμένος
Ἄπ' τὸν κόσμον θησαυροὺς
Πλούσιος εἶμαι εὐτυχημένος
Νὰ ψαρεύω εἰς τοὺς γυαλοὺς.

4.
Νύφη μου εἶναι αὐτὴ ἡ βαρκούλα
Ποῦ μὲ πέρνει εἰς τὰ νερά,
Μόλις εὐγὴ ἡ χρυσὴ αὐγοῦλα
Ὡς ποῦ χύνεται ἡ νυχτιά.

5.
Φύσα, φύσα, ζεφυράκι

Μὲ φτερούγα δροσερὴ,
Φύσα φύσα εἰς τὸ πανάκι
Τῆς βαρκούλας μου καὶ σύ.
6.

Δὲν μὲ σκιάζουν τὰ σκοτάδια
Καὶ τῆς θαλάσσης ὁ ἄφροδ,
Ἐχὼ τ' ἄστρα συγγενάδια
Εἰς τὰ βάθη τῆς νυχτός.

7.
Καὶ τ' ἀθῶο τὸ φεγγαράκι
Ποῦ μ' ἀγάπη ἀδελφικὴ,
Τὸ φτωχὸ μου τὸ πανάκι
Λὲς ποῦ σκύφτει καὶ φιλεῖ.

8.
Τ' ἀηδονάκι ἀκούω μονάχο
Ποῦ μ' ἀνάκουστη λαλιά,
Ἄπ' τὸν ἔρημον τὸ βράχο
Ἐρωτεύει τὰ νερά!

9.
Καὶ τὸ κύμα ποῦ κερνάει
Τῆς βαρκούλας τὸ πλευρὸ,
Ὡς κὶ αὐτὸ μὲ χαιρετάει
Μὲ χαμόγελο γλυκό.

10.
Φύσα, φύσα ζεφυράκι
Μὲ φτερούγα δροσερὴ,
Φύσα, φύσα εἰς τὸ πανάκι
Τῆς βαρκούλας μου καὶ σύ!

11.
Ὀρφανὸ τὸ μαυρισμένο
Σὺν τὸ πέλαγο ποῦ σχιῶ,
Ψωμί νὰ εὐρῶ τιμημένο
Μὲ τοὺς κόπους μου ζητῶ.

12.
Δίνει ὁ Γλάρος ποῦ πετάει
Εἰς ἐμὲ παρηγοριά,
Τὸ Δελφίνι ὅπου βουτάει
Εἰς τὴν πλώρη μου ἐμπροστά.

13.
Στὸ πανί σου τώρα ἀφίνει
Κάθε ἐλπίδα τὸ κουπί...
Τρέχα, ὁ Ζέφυρος σοῦ δίνει
Δροσερότατη ψυχὴ!

14.
Μὲ τὸ κύμα τώρα παῖζε
Φίλε δέλφινα καὶ σὺ,
Τρέξε γλάρε, ὀπίσω τρέξε
Στὸ μικρόμου τὸ πανί.

15.
Γεῖά σας δένδρα καὶ λουλούδια
Μοσχολύριστο γυαλὸ,
Τάχα τί ὄμορφα τραγοῦδια,
Θὰ γυρίσω νὰ σὰς πῶ;

16.
Τρέχει φεύγει τ' ἀπρογιάλι
Φεύγει ὡσὰν τὴν ἀστραπή,
Δὲν γροικᾷ πλὴ τὸ πηδάλι
Ἡ βαρκούλα μου ἡ φτωχὴ.

17.

Ἄστρα δλόχρυσά βοηθάτε,
Φεγγαράκι μου λαμπρὸ,
Πέστε ἀδέλφια, ποῦ μὲ πάτε;
Μὴ μ' ἀφήστε νὰ χαθῶ!

18.

Ἄχ! βαστάτε αὐτὸ τὸ κύμα
Ποῦ ἀσηκόνεται ψηλά!...
Ὡχ! αὐτὸ θὰ γείνη μνήμα
Τοῦ καυμένου τοῦ Ψαρέ.

19.

Ποῖς τὰ νιάτα σου θὰ κλάψῃ
Ποῖς ἀνίσως καὶ πνιγῆς;
Μαῦρα ρούχα ποῖς θὰ βάψῃ
Γιὰ τ' ἐσένα; ὠμὲ κανεῖς!

21.

Χαίρου, κόσμε, τὰ καλά σου
Τὰ στολίδια τὰ ὀμορφαῖς
Ὁ φτωχὸς εἰς τὴν ἀγκαλιά σου
Τρέχει μέραις θλιβεραῖς!

22.

Χαίρου γῆς εὐτυχημένη
Γιὰ τὸν πλούσιον μοναχά!...
Μιά ψυχὴ βασανισμένη.
Τώρα σὲ ἀποχαιρετᾷ...

Α. ΜΑΝΟΥΣΟΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱαποθεραπευτικὴ ὑπὸ Νικολάου Α. Κοδρικᾶ Ἱπ-
πιατροῦ στρατιωτικοῦ.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο τιμᾷ τὸν κύριον Κοδρι-
κάν, ὅστις ἐκπαιδευθεὶς εἰς τὸ κτηνιατρικὸν τοῦ
ἐν Βιέννῃ Πανεπιστημίου, ὑπηρετεῖ ἤδη μετὰ ζή-
λου εἰς τὸν στρατὸν τῆς πατρίδος καὶ προσφέρει
αὐτῇ σύγγραμμα ἀναγκαῖον καὶ οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ
παρέχον, διὰ τε τὸ πολυέξοδον τῶν πινάκων οὐς-
τινας ἐλιθογράφησεν εἰς Γερμανίαν, καὶ διὰ τὴν εἰ-
δικότητα τῆς ἐπιστήμης.

Ἡ Δῆμος καὶ ἡ Κεσοῖλη.

Οὕτως ἐπιγράφεται ἀξιόλογόν τι ποιημάτων,
πλήρες φαντασίας καὶ ποιήσεως καὶ ἀνώνυμον ἠ-
θέλησε νὰ ἐκδώσῃ αὐτὸ ὁ μετρίφρων νέος, ὃν ἡ-
μεῖς προτρέπομεν νὰ ἀφιερῶθῃ ἐγκαρδίως εἰς τὸ
εὐγενὲς σπάδιον, δι' ὃ προωρίσθη. Τοῦτο μόνον
δυνάμεθα νὰ μεμφθῶμεν, τὴν γλῶσσαν ἧτις εἶναι
μείδην δημοτικὴ καὶ ἐλληνίζουσα. Βραδύτερον
θέλωμεν κοινοποιῆσαι εἰς τὴν Εὐτέρπην τὰ καλλί-
τερα τοῦ ποιημάτου τούτου μέρη.

Ἡ ἀνωτέρω εἰκονογραφία ἀπομιμείται ἀρχαίον τι ἀνάγλυφον ἐν Αὐούκᾳ μὲν τῆς Ἰταλίας ἀνακαλυφθέν, ἐν τῷ μουσεῖῳ δὲ τῆς Φλωρεντίας κατα-

τεθέν. Καταχωρίζομεν αὐτὴν ἐνταῦθα ὡς λίαν περιεργόν.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἀνεγινώσκουμεν εἰς τὸν Γαλλικὸν Ἀθηναῖον, ἐφημερίδα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς Φιλολογίας, ὅτι ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία (Institut de France, Τμήμα τῶν ἐπιγραφῶν) ἐπεφόρτισε τὸν κύριον Βρυνη νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἱατρὸν κύριον Παππαδόπουλον Βρετὸν διὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀξιολόγου ἐπιγραφῆς του, δι' ἧς ἐγνώσθη ἡδὴ ἡ ἀληθὴς τοποθεσία τῆς ἀρχαίας Τόμιος.

Εἰς δὲ τὸν παγκόσμιον Μηνύτορα τῶν Παρισίων εἶδομεν Γαλλιστὶ δημοσιευθὲν κάλλιστον ἄρθρον « Ὁ Μαθητὴς τῶν Ἀθηνῶν » ἔργον τοῦ εὐφυοῦς νεανίου Μαρσίου Βρετοῦ σπουδάζοντος ἤδη εἰς Παρισίους. Ἴδού ἡ μετάφρασις τοῦ ἄρθρου.

Ὁ Μαθητὴς τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ μαθητὴς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τύποι τινὲς ἄλλοι τῆς νέας Ἑλλάδος διέφυγον τὴν προσοχὴν τῶν περιηγητῶν, οἵτινες ἠρέσθησαν θαυμάσαντες τὴν Ἀκρόπολιν καὶ παραπονούμενοι κατὰ τῶν ὁδηγῶν, τῶν ξενοδόχων καὶ ἄλλων τοιούτων, οὓς καλοῦσιν ἀνθρώπους τοῦ τόπου.

Ἄλλ' ὁ Ἕλληνας μαθητὴς εἶναι τύπος ἀληθῶς ἀξίος ἐρεῖνης καὶ προσοχῆς. Ἰπενθυμίζει μὲν εἰς ἡμᾶς τὸν μαθητὴν τοῦ Μεσαίωτος, ἔχει δὲ κληρὸν ἀδια-

φιλονείκητον, — τὴν περίαν, ὑποχρεωτικὴν δι' αὐτὸν — τὴν Ἐγκράτειαν, τὴν Καρτερίαν καὶ τὴν Φιλομάθειαν. Καὶ ὁ τύπος οὗτος ἦτο πάλαι ποτὲ πλέον ἀνεπτυγμένος διὰ τε τὰς σχολαστικὰς φατρίας καὶ διὰ τὰς θεολογικὰς καὶ φιλολογικὰς διενέξεις. Ὁ τότε μαθητὴς δὲν ἐκάλει τὸν διδάσκοντα, Κύριε, ἢ Κύριε Καθηγητᾶ, ἀλλ' ἀπλοῦστερον ἐτι καὶ κομψότερον, Διδάσκαλε! Ἐφόρει δὲ εἰς τὴν ζώνην, ἐν εἶδει πιστόλας, τὴν μακρὰν αὐτοῦ καὶ χαλκίνην μελανοθήκην, ἀλλ' ἄλλοι καιροί, ἄλλα ἔθνη!

Ὁ σήμερον μαθητὴς οἰκεῖ εἰς μικρὸν δωμάτιον· μικρὰ δὲ τις κλίνη ἐκ δύο συγκειμένη σανίδων ἢ στρώματος ἀπλοῦ, ὅπερ τὴν ἡμέραν συσκευάζεται ἐν μιᾷ τῶν γωνιῶν, τράπεζά τις ἀτέχνητος, μικρὸν τι θρανίον καὶ μία στάμνος καὶ λύχνος τις βάναντος ἐκ λευκοσιδήρου, ἰδοὺ τὰ ἐπιπλα τῆς κατοικίας αὐτοῦ. Ἐνίοτε δὲ δύο μαθηταὶ διαιτῶνται συνεννούμενοι ἐν κοινοκτημοσύνῃ, ἀλλ' εἶδον ἐγὼ καὶ τέσσαρας συνοικοῦντας, ὅπου δὲν ἐχώρουν ἢ δύο, καὶ ὅμως εἶναι ἐπίσης μακάριοι ὡς οἱ ἄλλοι, διότι τοῦλάχιστον ζῶσιν ἀνεξάρτητοι! Τί δὲ νὰ εἶπω καὶ περὶ τῶν νέων, οἵτινες ἀναλαμβάνουσιν ὑπηρεσίαν ἄμισθον, ἀρκεῖ μόνον νὰ εὐκαιρῶσι φοιτῶντες εἰς τὰ σχολεῖα! . . . Καὶ παρετήρησα ὅτι δὲν εἶναι οὗτοι ἦττον τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖς.

Τὸ μὲν Ἐγερτήριον τοῦ μαθητοῦ τῶν Ἀθηνῶν εἶναι ὁ Σαλεψῆς, οὗτινος οὐδεὶς τῶν περιηγητῶν,

καθόσον γνωρίζω ἐγὼ, ἐμνημόνευσεν. Ὁ δὲ Σαλεψῆς αὐτὸς πωλεῖ εἰς τοὺς δρόμους, πρὸ τῆς αὐγῆς, τὸ ποτόν του κραυγάζων, Σαλεπι ζεστόν! Καὶ τὸ κριθότερον τοῦτο, πέντε λεπτῶν τιμώμενον, εἶναι τὸ μόνον πρόγευμα τοῦ μνητοῦ, ἐν καὶ οὗτος ἐπιφυλάττεται, πρὸς τὸ σχολεῖον πορευόμενος, νὰ προσευχαριστήσῃ τὸν στομάχον του καὶ δι' ἑνὸς κολλουρίου. Πολλάκις δὲ εἶδον αὐτοὺς δειπνούντας ἐν τινι μαγειρείῳ, ὅπου ταχύτερον δέκα λεπτῶν ἐτέλειον τὸ δεῖπνον συγκείμενον ἐξ ὀλίγου ἄρτου καὶ τυροῦ καὶ ὕδατος. Ἄλλ' ὅτε ἐνήστειον, ἤρκουτο νὰ ἔχωσιν, ἀντὶ τοῦ τυροῦ, ὀλίγον χαλθᾶν καὶ τίποτε ἄλλο. Ἰπάρχουσι δὲ ξενοδοχεῖα παρέχοντα εἰς τοὺς εὐπορωτέρους τροφὴν ποικιλωτέραν, ἐν μετριωτάτῃ τιμῇ.

Μετὰ τὰ μαθήματα τῶν διδασκαλείων ἢ τῶν γυμνασίων, ἀναπαύονται ἀκροαζόμενοι παράδοσιν τινα ἐκ τῶν τοῦ Πανεπιστημείου, ἐπιστρέφοντες δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀναλαμβάνουσι τὴν μελέτην, καὶ πρὶν πλαγιάσασιν πρέπει νὰ ὑδρευθῶσιν εἰς τὴν κρήνην. Ἄλλ' ὅταν φθάνῃ ἡ κυριακὴ, εἶναι ἡμέρα διατριβῆς καὶ ἀναπαύσεως, διότι ἀκροαθέντες μᾶθημά τι τοῦ Πολυτεχνικοῦ Σχολεῖου, ἀπέρχονται εἰς μακρὸν περίπατον, διακοῦντα τρεῖς ἢ τέσσαρας ὥρας, εἰς τὰς ἐρήμους καὶ ἀφόρους τῆς Ἀττικῆς πεδιάδας, ἐκεῖ ἀναγινώσκουσι, φιλολογοῦντες, τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ὅμηρον, ἐτάζουσι δὲ τῶν Βουλῶν τὴν διαγωγὴν καὶ τῶν Ἰπουργῶν, καὶ ὁμιλοῦσι περὶ τῶν τελευταίων Εὐρωπαϊκῶν εἰδήσεων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ μέλλοντος. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο, τὸ μαγεῖον πᾶσαν Ἑλληνικὴν ψυχὴν, ἀναπτεροῖ τὴν φαντασίαν αὐτῶν καὶ ψάλλουσι τότε ἐν κοινῷ ᾄσματα πατριωτικά. Ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν πόλιν, εἰσέρχονται εἰς τὸ σακχαροπωλεῖον, ἐὰν τὸ ἐπιτρέπη ἡ οἰκονομία, τούτέστιν ἂν τύχωσι νομίσματά τινα εἰς τὸ βαλάντιον, καὶ τελουσιν ἐκεῖ τὴν ἐσπερινὴν τῶν συναναστροφῶν, δαπανῶντες 10 ἢ 20 λεπτὰ ἕκαστος, ἐκεῖ δὲ συνδιαλέγονται πάλιν, σχολιάζοντες τὰς ἐφημερίδας, ὅσαι ὑπάρχουσιν εἰς τὸ σακχαροπωλεῖον. Οἱ εὐπορότεροι ὅμως πορεύονται εἰς τὸ θέατρον, ἢ παίζουσι τὸ Domino εἰς τὸ καφφενεῖον.

Ἴδού ὁ βίος τῶν ἐν Ἀθήναις μαθητῶν, βίος ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν σπουδὴν καθιερωμένος, ἀλλὰ κατὰ τοῦτο μᾶλλον διακρίνονται, ὅτι ἀναγκάζονται νὰ παλαιῶσι κατὰ τῆς πενίας, κραταιούμενοι ὑπὸ τοῦ εὐγενοῦς πόθου τῆς ἐκπαιδεύσεως. Τὸ ὄνειρον τῶν μαθητευόντων εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλλων τόπων, εἶναι αἱ Ἀθῆναι καὶ τὰ ἐκπαιδευτήριά των, ἀποφασίζουσι δὲ πᾶσαν θυσίαν χάριν τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ πόθου αὐτῶν.

Μεταξὺ δὲ ἄλλων ἐγνώρισα νεανίαν ἀγαθὰς ἐλπίδας παρέχοντα καὶ ἐκπαιδευμένον ἤδη ἐν Γερμανίᾳ, οὗτινος ὁ βίος δὲν εἶναι ἐκ τῶν σπανίων εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἑλλήνων μαθητῶν. Γεννηθεὶς ἐκ ποιμένος τινὸς εἰς τὰ περίχωρα τῆς Σμύρ-

νης, ἐμισθώθη ὡς ὑπηρετὴς παρά τινι τῶν κατοίκων τῆς πόλεως καὶ ὑπὸ κλίσεως ἀκαταμαχῆτου ὠθούμενος, παρίστατο πάντοτε πλησίον τῶν τέκνων τοῦ κυρίου του καθ' ἣν ὥραν αὐτὰ ἐδιδάσκοντο, καὶ ἀκούων μετὰ προσοχῆς, οὐ μόνον ἐκτίσαστο γνώσεις τινὰς, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἠδύνατο νὰ παραδίδῃ καὶ εἰς ἄλλους μαθήματα. Διωρίσθη δὲ μετ' ὀλίγον ὑποδιδάσκαλος εἰς τι τῶν σχολείων, καὶ διὰ τῶν στερήσεων καὶ τῶν σκληραγωγιῶν κατάρθωσε νὰ οἰκονομήσῃ μικρὸν κεφάλαιον, ὅπερ τὸν εὐκόλυνε νὰ μεταβῇ εἰς τὰς Ἀθῆνας. Ἐμῆνε δὲ ἐκεῖ ἐξ ἑξ ἡμέρας, καθ' οὓς φοιτῶν εἰς τὰς σχολαστικὰς κλάσεις, παρέδιδεν ἐπὶ ἀμοιβῇ μαθήματα, ἀλλ' ἡ φιλοδοξία του δὲν ἐκορέσθη. Εἰς μὲν καὶ μόνος ἦτον ὁ πόθος αὐτοῦ, νὰ φοιτήσῃ εἰς τὰ Πανεπιστημεῖα τῆς Γερμανίας, ἢ δὲ καρτερία καὶ ἐπιμονὴ κατάρθωσαν ἐπὶ τέλος τὸ σχέδιόν του. Ἀνεχώρησε λοιπὸν εἰς Λειψίαν, ἀλλὰ πρὶν ἀφήσῃ τὰς Ἀθῆνας, ἐθυσίασε μέρος τῶν οἰκονομιῶν του καὶ ἀπέστειλεν εἰς μὲν τὴν μητέρα δῶρον τι πλούσιον, εἰς δὲ τὸν πατέρα ἱκανὴν ποσότητα χρημάτων.

Καὶ εἰς Λειψίαν ἐτι ἡ ἐτοιμότης τοῦ πνεύματος δὲν τὸν ἐγκατέλιπε. Παρέδιδε μὲν μαθήματα, ἐπηγγέλλετο δὲ τὸν διερμηνεῖα κατὰ τὰς μεγάλας τῆς πόλεως ταύτης πανηγύρεις καὶ τὸν μεσίτην παρὰ τοῖς συμπολίταις αὐτοῦ ἐμπόροις· τέλος δὲ ἦτο ψάλτης τοῦ Ἑλληνικοῦ παρεκκλησίου, καὶ ὑπέκλεπτε καιρὸν ἵνα ἀκολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του, καὶ τοι ὑπὸ τοσούτων βεβαρυμένος ἀσχολίων.

Πολλοὶ δὲ τοιοῦτοι ἦλθον ἐξώθεν εἰς τὸ ἐν Ἀθῆναις Πανεπιστημεῖον, ἱκανοὶ ἤδη τελειοποιούνται τὰς σπουδὰς εἰς τὰ πανεπιστημεῖα τῆς Γερμανίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας, σπανίως δὲ ὁ δυνάμενος δὲν ἀποφασίζει νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησιν τῆς ἐκπαιδεύσεώς του. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅμως ὅτι ἡ μετάβασις αὕτη, ἀναγκαῖα προτοῦ, δὲν θέλει πραγματοποιεῖται τοῦ λοιποῦ ἢ κατὰ συνήθειαν. Ἐὰν ἀναμφιβόλως πλησιάζει ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἡ νεολαία τῆς Ἑλλάδος θέλει εὐρίσκει εἰς τὸ πανεπιστημεῖον τῶν Ἀθηνῶν πᾶν ὅ,τι ἀναγκαῖο πρὸς ἐκπαίδευσίν της, καὶ ὅμως δὲν θέλει εἶναι ἀνωφελὴς καὶ ἡ μετάβασις μαθητῶν εἰς τὰ ξένα σχολεῖα. Ἄς μὴ λησμονήσωμεν τὸ παράδειγμα τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ πανεπιστημείων, ὅπου χορηγεῖται εἰς τοὺς μᾶλλον εὐδοκίμησαντας μαθητὰς ἀντιμισθία τις δι' ἐξόδα περιηγήσεως, ὡρισμένης εἰς χρόνον τινὰ.

Γ. X. Z.

ΗΘΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

(Συνέχεια ἴδε φυλλάδ. 24)

Εὐτυχεῖς εἶναι βεβήκιως ὁ νέος καὶ ἡ νέα ἐκείνη οἵτινες ἐρῶνται ἐναρέτως καὶ συμφώνως με τοῦ κόσμου τὴν θέλησιν, εὐτυχεῖς ὅσοι δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν θέσιν Μαλβίνης καὶ Ἐδμῶνος, Κορίνης καὶ Ὀσβάλδου, Δανάης καὶ Ἀλκιβιάδου, διότι δὲν ἔχουν ἐμπόδιόν τι ἀναχαιτίζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ θυσιασθοῦν ὁ εἷς διὰ τὸν ἄλλον καὶ φανοῦν καταγέλαστοι εἰς τοὺς ἄλλους. Εὐτυχεῖς καὶ ἐκεῖναι τῶν ὁποίων ὁ ἱερός ἔρωσ γεννάται ἀπὸ τὴν ἀρετὴν καὶ εἰς ταύτην ἐπαναπαύεται, ἐὰν φροντίζωσι μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των νὰ σώσωσι τὸν φίλτατον τῆς ψυχῆς των διότι εἶναι χρέος αὐτῶν κοινωνικόν, καθήκον ἰδιαίτερον νὰ θυσιάσωσι τὴν ζωὴν των χάριν ἐκείνου τὸν ὅποιον ὠνόμασαν σύζυγον ἢ μνηστῆρα, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ καταγελάωμεν καὶ τὸν νέον ἢ τὴν νέαν ἐκείνην, ἥτις, χωρὶς νὰ ἦναι μνηστῆ ἢ σύζυγος, ἀλλὰ μόνον ἐρωμένη ζητεῖ νὰ θυσιασθῇ διὰ τὸν ἀγαπητόν της μόνον διὰ τὴν εὐχαρίστησιν διότι ἔπραξεν ἔργον ἐνάρετον, μόνον διότι, μολοντί ἡ ἠθικὴ τὴν ἀπαγορεύει τὴν συζυγίαν μετ' αὐτοῦ, ἡ καρδία της ὅμως τὸν θέλει ἂν καὶ τὰ χεῖλη της λέγουν τὸ ἐναντίον· πρέπει ἀπ' ἐναντίας νὰ συγκαλιώμεν μὲ τὰς τοιαύτας καρδίας καὶ νὰ ἐπιστῶμεν τὴν μεγαλητέραν προσοχὴν διὰ νὰ μὴν ἐρωτευώμεθα μὲ ἀνθρώπους ἀνοικεῖους ἡμῖν καὶ ὑποστήσωμεν συμφορὰς, ὅποι- ας ἀπαντῶμεν εἰς τὸ σπουδαῖον παράδειγμα τοῦ Ἐδμῶνος καὶ Μαλβίνης ὅπερ ὁ ζωηρὸς κάλαμος τῆς Κ. Κοτίγγης συνέγραψε διὰ νὰ φωτίσῃ τὰς ἐρώσας καρδίας καὶ τὰς σώσῃ ἐκ κινδύνων ἀναποδράστων ἔρωτος ἀκαταλλήλου καὶ δυστυχούς ὁποίας ἀπαντῶμεν καθεκράσθη εἰς τὴν ζωὴν μας, πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ τοιοῦτος ἔρωσ δὲν εἶναι ἐπίνοια τῆς καρδίας μας ἀλλὰ τῆς ἀβουλίας μας ἀποκύψεις, διὰ τοῦτο βλέπομεν τότε ὅτι ὁ ἐρῶν περιβάλλεται ἀπὸ τόσῃν δεισιδαιμονίαν, ὥστε πᾶσαν ἐνδεχομένην συμφορὰν τὴν θεωρεῖ ὡς βεβαίαν. Εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν τὸ λογικόν δὲν ἔχει πολλάκις ἰσχὺν, ἡ φαντασία εἶναι ὑπερβολικὴ καὶ ἀναγκάζει τὴν καρδίαν νὰ πιστεύῃ ὅτι πᾶσα σύγχυσις εἶναι προαίσθησις συμφορᾶς. Τὰ πάντα δὲν τὴν χωροῦν καὶ αὐτὴν τὴν κατοικίαν θεωρεῖ ἐμπλεῖον φαντασμάτων. Ὁ φόβος αὐξάνει καὶ νομίζει ὁ τρυφερῶς ἀγαπῶν ν' ἀκούῃ πανταχοῦ τὴν κραυγὴν τοῦ θανάτου. Μακρυναὶ βοαὶ ἀνέμου, ἀγρία κραυγὴ πτηνοῦ, βαρεῖα ἤχησις κώδωνος ὡς καὶ αὐτοὶ τῆς ἠχοῦς οἱ φθόγγοι, ψευδῆ λείψανα φωνῆς μὴ ἀκουωμένης πλέον, τὰ πάντα γίνονται πρὸς τὸν τοιοῦτως ἐρῶντα φάσματα τρομερὰ εἰκο-

νίζοντα τάφους, ὅταν τὸ ποθητόν του ἀντικείμενον πάσχη διὰ τὸν ἐρωτὰ του. Ὄταν ὅμως ὁ ἐρῶν ὑστερηθῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης του, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο διεβλήθῃ τόσον εἰς αὐτόν, ὡς ἀπώλεσε μέγα μέρος τῆς ἀγάπης του, ὡς τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τότε τὰς στιγμὰς ἐκείνας τῆς ἀνσυχίας καὶ τῆς ἀπελπισίας του, καὶ αὐτοὶ οἵτινες τὰς ἠθάνθησαν δὲν ἔχουσι δύναμιν ἱκανὴν πρὸς περιγραφὴν των. Ὄξυτάτη θλίψις ἀποποιεῖται καὶ αὐτὸν τὸν προφορικὸν λόγον καὶ μᾶς πληροὶ ἀνηκούστων βασάνων, διότι δὲν δύναμεθα νὰ παραστήσωμεν τὰς συμφορὰς μας! ἀναμφιβόλως τὰ μεγάλα πάθη, ὡς τοῦτο ὅπερ πρωτεύει, ἐγέννησαν τὴν δραστηρίαν τῆς εὐγλωττίας δύναμιν, ἀλλὰ πολ- λάκις ταῦτα, ἐὰν ὑπερβῶσι τὰ ἐσαυμμένα καὶ περιπλανηθῶσιν εἰς τὸ χάος τῆς δυνάμεώς των, λησμονοῦν καὶ εὐγλωττίαν καὶ πᾶσαν ἀρετὴν, καὶ φέρουν τὸν δυστυχῆ ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀπώλειαν.

Ἡ πρὸς τὸν ἐρωτὰ ἀνθρώπινος ἀδυναμία εἶναι μεγίστη, εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγραφῇ, εἶναι κέντρον τῶν παθῶν μας, ἐλατήριον τῶν πράξεών μας, ἄγον καὶ ὠθοῦν τὰς αἰσθήσεις μας μᾶλλον τοῦ δυνατωτέρου ἀνέμου τοῦ σείοντος τοὺς καλάμους, καὶ ὅσον λυπηρόν εἶναι διὰ τοὺς ἄφρονας, τόσον γλυκὺ καὶ ἡδονικόν εἶναι διὰ τοὺς φρονίμους· αὐτὸ μεταβάλλει πλειστάκις τὰς κακίας μας εἰς ἀρετὰς καὶ τὰς ἀρετὰς ὑπερῦψοι μέχρις οὐρανίας μεγαλειότητος. Τοὺς μανιώδεις καθίστησιν ἡσύχους, τοὺς δοξομανεῖς ἀσήμους, τοὺς στρατιωτικοὺς πότε περιφρονητὰς ἡρωϊκῶν πράξεων καὶ πότε ἥρωας καὶ ἡμιθέους, τοὺς πλουσίους περιφρονητὰς τοῦ πλοῦτου, τοὺς πεπαιδευμένους σοφωτάτους, τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς ἐπιλήθμονας ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῶν ἐρωμένων των τῆς πτωχίας καὶ δυστυχίας.

Διὰ τοῦ ἀληθοῦς ἔρωτος εὐκόλως δύναμεθα νὰ εὐρωμεν τὴν εὐδαιμονίαν, δι' ἧς γνωρίζεται ἡ μεγαλειότης τῆς φύσεως, ἡ ὑπαρξίς τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἂν ὁ ἐνάρετος ἔρωσ ἐπιφέρει τόσα εὐγενῆ αἰσθήματα, τόσα μεγάλα ἀποτελέσματα, πόσας δυστυχίας ἀπ' ἐναντίας προπαρασκευάζει εἰς τὸν παρορῶντα τοὺς κανόνας του καὶ ὑποκύπτοντα εἰς τὰς παρεκτροπὰς τῆς ἀκολασίας;

(ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΔΗΨΙΣ.

Σημιογραφίαι ἐκ τοῦ βίου τοῦ Ναπολέοντος. — Ἡ Κ. Μαρινιάν, συνέχεια. — Οἱ Χρυσοθήραι, συνέχεια. — Βιογραφία. Λεοπόλδος ὁ Α'. βασιλεὺς Βέλγων. — Ὁ Δούξ Νορβαεζ. — Ἔργα καὶ Ἡμέραι. — Ποιήσεις. — Ποικίλα. — Βιβλιογραφία

Εἰκονογραφίαι. Λεοπόλδος. — Νορβαεζ. — Ἀνάγλυφον.

Παράρτημα. Ὁ Ἰποκόμης τῆς Βραζελόννης τόμος ἐξῆδος.